

★A★S★D★

OBSAH 4. ČÍSLA 13. ROČNÍKU - 1981

To je ten muž

Radost v Pánu

Bůh v Kristu řeší problém
hříchu

Ježíš z Nazareta —

člověk nebo Bůh?

Potřebuje naše století Krista?

Ježíš Kristus —

smýšlenka či skutečnost?

Jak vypadal Ježíš Kristus?

Poprava ukřižováním

ve světle archeologie

Náš přímluvec a soudce

Kde však je Beránek?

Poznal jsem Pána Ježíše

Pán Ježíš tě nemá rád,

protože zlobíš

Ježíš a děti — Přítel

Kristova radost — píseň

První, která o něm mluvila

ZNAMENÍ DOBY

BLAHO SLAVENÍ TVŮRCOVÉ POKOJE

Mezi nejkrásnější slova tohoto světa patří slovo mír a pokoj. S tím snad musí souhlasit každý rozumný člověk. Prožít však plně jejich význam, ocenit hloubku jejich krásy a něhy, to dokáže jen ten, kdo okusil pachutí jejich opaku.

S jakou úctou, s jakou vroucností asi vyslovují tato slova lidé ve Vietnamu. Mnoho let zde zuřila válečná vichřice a nyní konečně nastal mír. Mír draze vykoupený a vždy znovu ohrožovaný, ale přece jen mír, mír.

Bylo mi šest let, když šla fronta naším městem. Hrál jsem si na dvorku se svou starší sestrou, když jsme uslyšeli zvláštní hukot. Hledali jsme vysvětlení a objevili jsme vysoko nad našimi hlavami stříbrná letadla. Najednou se od nich odpojily jakési černé tečky, vždy čtyři pohromadě, jako by byly na provázku. Naprosto nic jsme nechápali z toho, čeho jsme byli svědky. Viděli jsme, že tam, kde dopadly tyto černé tečky, se vyvalil obrovský oblak dýmu, pak teprve následovala ohlušující detonace, za ní druhá, třetí. Zdálo se nám, že se až země chvěje pod nohama. Teprve nyní se rozjechala svým přerušovaným tónem poplašná siréna. Maminka vyběhla z domu, chytila nás za ruce a běžela s námi pryč od domů, které se pod těmi černými tečkami bortily jako krabičky od sirek.

Druhý den jsme hledali úkryt před detonacemi bomb spolu se stovkami dalších v nedokončeném železničním tunelu. Právě v těchto nejpohnutějších chvílích se nám narodil bratříček. Když jsme jej poprvé spatřili, ptali jsme se rodičů, jak se bude jmenovat. A tatínek tak nějak nezvykle slavnostně říká: „Přináší nám mír, měli bychom mu dát jméno Miroslav.“ Když tatínek říkal to nádherné slovíčko mír a Miroslav, zatřpytila se mu slza v oku. Ano, jen ten, kdo poznal válku, zná cenu míru.

Rekl bych, s mírem a pokojem je to jako se zdravím. Jsme zdraví, užíváme zdraví a zdá se nám to naprosto samozřejmé, zcela normální. Ale teprve až člověk vážně onemocní, poznává skutečnou cenu toho, co měl a co teď nemá. Teprve nyní je ochotný zabývat se otázkami zdraví, udělat něco pro jeho udržení nebo jeho zpětný návrat. Teprve nyní je ochotný uposlechnout moudré rady lékaře a dělat i to, čemu se dříve vysmíval. Mnohdy však již bývá pozdě. Oč užitečnější je nemocem předcházet než nemocí léčit. Své zdraví drží každý ve svých rukou. Člověk je schopen si ho udržet, zachovat, tvořit, anebo také bořit. Z Božího slova jsem poznal, že je to tak i s mírem a pokojem.

Ježíšovo kázání na hoře začíná devíti blahoslavenstvími. Tato blahoslavenství ukazují základní křesťanské principy a říkají nám, co křesťanství je a co není. Sedmý bod těchto křesťanských principů zní: „Blahoslavení tvůrcové pokoje, neboť oni budou nazváni Boží děti.“

Tak, jak tomu rozumím, je tedy křesťan odpovědný nejenom za své zdraví, ale i za pokoj a mír. Má ho střežit, bránit a kolem sebe cílevědomě vytvářet. Boj za pokoj a mír mezi lidmi a národy je záležitostí — ba povinností těch, kteří se hlásí ke Kristu — Knížeti pokoje.

Je zajímavé číst staré historiky. Zvláště řecké a římské. Belum — válka, je nejčastější slovo, které se v jejich spisech vyskytuje. Jen málokterý z nich však pátral po skutečných příčinách těchto válek. Uváděli důvody, pro které se války vedly, ale jejich prapříčiny svalovali s klidným svědomím na ramena bohů. „Ti za to mohou, ti jsou odpovědní.“ Snad každý zná příběh Parise, jenž měl rozsoudit tři bohyně, která z nich je nejkrásnější. Ono jablko sváru je uváděno jako příčina velké Trojské války.

Z dětství se mi hluboce vryly v paměť výroky některých lidí, kteří spolu s námi trávili dny fronty v železničním tunelu. Když dnes o nich přemýšlím, zjišťuji, že se v mnohém podobaly názorům starých řeckých a římských historiků: „Jak se Bůh na to může dívat? Jak může Bůh dopustit tak hrozné utrpení...“ Slyšel jsem tyto věty pak ještě mnohokrát. „Ano, mír je samozřejmost a za válku může Bůh.“ Tak smýšlí člověk.

Jak to však řekl Ježíš? „Blahoslavení tvůrcové pokoje, neboť oni budou nazváni Boží děti.“ Ty, člověče, držíš ve svých rukou mír a pokoj své rodiny, svého města, své země a nakonec i světa. Máš jej udržovat, zachovávat, tvořit tak, jako svoje zdraví. Jedině tenkrát budeš blahoslavený — šťastný.

Díky Bohu za to, že již 35 let žijeme v míru. Ne, není to samozřejmost. Zvláště mír našich současných dnů není samozřejmostí. V prorockém pohledu knihy Zjevení je naše doba vylíčena obrazem čtyř andělů, kteří zadržují vichry válek, aby nevaly na zemi. Kdo jsou ti andělé z prorockví? To jsou ti, kteří tvoří pokoj a mír. Budme takovými Božími anděly. Budme tvůrci pokoje a míru a v celé šíři významu těchto slov.

„Blahoslavení tvůrcové pokoje, neboť oni budou nazváni Boží děti.“ (Mat 5,9)

J. VESELY

TO JE TEN MUŽ

Nedávno jsme se mohli dočíst, že když sundávali ze zdi Velké lidové síně v Pekingu obraz Mao Ce-tunga, potřebovali k tomu velký jeřáb, protože obraz byl obrovský a vážil několik tun. Když jej tam před léty připevňovali, všichni se domnívali, že tam zůstane navěky. Nyní se čínský lid dovídá, že to nebyl ten pravý muž, ke kterému upírali své naděje a že jeho plán „velkého skoku“ nebyl skokem do blahobytu, ale do chaosu a zmatku. Navíc, že tento muž zavinil přímo či nepřímo smrt mnoha tisíců lidí.

Národy světa od dob řeckých městských států hledaly muže, kteří by je moudře vedli a kteří by splnili jejich naděje.

V dějinách povstávali takoví mužové. Vidíme velké filozofy, jako byli Platón a Aristoteles, kteří se snažili rozluštit záhady světa i lidského života. Byli tu muži jako Alexandr či Napoleon, kteří se snažili založit nové říše. Udivuje nás intelligence a talent Shakespearův, nádhera obrazů Rubensových a geniální umění Michelangelova. Užíváme dobrodružství velkých objevů Pasteurových a Kochových. S úctou vzpomínáme na ty, kteří usilovali o svobodu národů a člověka.

Přesto však víme, že tito mužové byli také jen lidmi, s mnoha chybami. Patří mezi velké mrtvé. Do jisté míry je chápeme a rozumíme jim i jejich místu v dějinách. Víme, co od nich můžeme očekávat a co nikoli. Ve chvílích velké životní tísně nebo smrtelného nebezpečí nevolají lidé ani jedno z těch velkých jmen. V takových okamžicích šeptají nebo vykřikují: „Ježíši Kriste, pomoz!“

Ježíš Kristus, to je ten zvláštní muž světových dějin, který znepokojuje lidskou mysl již 1900 let. Paradox Ježíše Krista vyjádřil jistý pisatel slovy: „Nikdy nic nenapsal, ale o něm jsou napsány celé knihovny. Nikdy nemaloval, ale jeho podoba je znázorňována největšími malíři světa. Nebyl hudebník, ale jeho osoba inspirovala nejslavnější hudebníky světa. Nezaložil žádný stát, ale jeho myšlenky měly vliv na ústavy mnoha států.“

Paradox tohoto muže jde dál. Jeho životopis je shrnut v tak malé knižce, až je to podezřelé, ale jeho jméno

je přesto známo až dodnes v celém kulturním světě. Když jeho tělo snali z kříže, znalo ho jen několik lidí v malé římské provincii. Dnes i ten nejnejpřednější jeho popírač mu vzdává nechtě hold tím, že píše letopočet nad dopis, který posílá svému stejně smýšlejícímu příteli. Narodil se ve chlévě pro nedostatek jiného místa, ale jeho narození roztalo oponu času na dobu před a po něm. Ježíš, to je ten muž, pro kterého jsou jedni hotovi zemřít a druhí utrácet život tím, že se snaží dokázat, jak je pochybné i to, zda vůbec existoval.

Můžeme slyšet názor, že křesťané sami již jako hnutí si dodatečně vymysleli postavu svého zakladatele. Skutečností však je, že každé hnutí má nejdříve vůdce, zakladatele a pak se objeví přívrženci: Napoleon a kolem něj jeho granátníci nebo Spartakus a pak jeho spolubojovníci.

Jistý ateistický filozof vyjádřil větu: „Přes všechna tvrzení, zda Ježíš existoval či nikoli, je jedno jisté, že jsou historickou skutečností jeho následovníci.“ To je důkaz, který si připravil sám Ježíš, když řekl svým učedníkům: „Vy mi budete svědky...“

Ne, učedníci Ježíšovi si jeho osobu nevymysleli. Ve skutečnosti ani nemohli. Pro Židy byl takový Mesiáš, jakým byl Ježíš, naprosto nepochopitelný a nepřijatelný. Oni čekali velkého vojevůdce, který je vysvobodí od jha římské nadvlády a založí panství Izraele nad ostatními národy, a ne potulného kazatele, kterého nakonec Římané ukřižovali.

Proto zpráva o životě a díle Ježíše Krista mohla vzniknout jen tak, jak to napsal jeden z jeho učedníků: „Co jsme na vlastní oči viděli a co jsme slyšeli, čeho se ruce naše dotýkaly... to zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a jeho Synem Ježíšem Kristem“ (1 Jan 1,1-3).

Křesťanství tedy není nějaký filozofický výklad světa, nebo moralizující kodex příkazů a zákazů, které někdo vymyslel za psacím stolem. Naopak, je to poselství o muži — Ježíši Kristu, který zde na určitém místě a v historicky známé době žil, učil, zemřel a vstal z mrtvých. Poselství o něm nám

klade jasnou otázku: „Co učiním s tímto mužem? Jaké místo mu dám ve svém srdci a ve svém životě?“

Žádný se mu nemůže vyhnout, ani ten, kdo mávne odmítavě rukou se slovy: „Mne to nezajímá.“ Ježíš řekl: „Kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje“ (Mat 12,30).

I ten nejlepších úmysl, i ta nejušlechtilější myšlenka, jak pomoci světu, je bez Ježíše vždy snahou, která končí nezdarem a zklamáním. Protože i těch nejlepších plánů se později zmocňují lidé, kteří je zneužívají pro své sobecké cíle. Tak bylo v dějinách zneužito i Kristovo jméno. Mnozí právě v jeho jménu uskutečňovali své touhy po moci a slávě. Přesto jsou zde vždy znovu lidé, kteří vyznávají svou víru v Ježíše. S pohnutím pozorujeme Jana Husa, jak stojí v Kostnici před svými soudci, kteří se jménem Kristovým na rtech ho odsuzují ke smrti v plameni, on však přesto neprohlašuje křesťanství za podvod, ale naopak prohlašuje: „Já, Pane Ježíši, pro tebe a tvé svaté evangelium chci vytrpět tuto strašlivou smrt...“

Myslím na tisíce bezejmenných mužů a žen, kteří prožívali v životě mnohé bolesti a ztráty, ale vždy byli ochotni říci s Jobem: „Bůh dal, Bůh vzal, budiž jméno jeho pochváleno.“ Proč jejich víra obstála v takových zkouškách? Protože měla pevný základ.

Při zemětřesení v Jugoslávské Skoplji se stala zajímavá věc. Přes to, že zničující otřes pobořil většinu domů, zůstal stát velmi starý malý kostelík, spíše jakási kaple. Když se hledala příčina jeho pevnosti, zjistilo se, že byl postaven na velkém kusu kamene. I když se zem hnula, zdi této staré stavby se neporušily.

Víra, která dává sílu v těžkostech života, víra, která dává vnitřní pokoj, když kolem je všechno v pohybu, není založena na slovech Augustinových ani Tomáše Akvinského, nestojí na slovech Lutherových nebo Kalvinových, ale stojí na onom jediném muži — Ježíši Kristu. „Jiný základ nikdo nemůže položit než je položen, a to je Ježíš Kristus.“

To, co nás může slílit v každé životní těžkosti, v každém zklamání a hoři, není vliv ducha nějakého velikána dě-

RADOST V PÁNU

jin, ale skutečný živý, vzkříšený Ježíš. Proč dokázaly tisíce křesťanů prvních století umírat pro tohoto muže — Ježíše? Že prý to byli otroci a chudáci a stejně neměli co ztratit. To je názor člověka, který přehlédl skutečnost, že mezi křesťany prvních století bylo i mnoho zámožných lidí a dokonce i dvořané císaře.

První křesťané nepovažovali Ježíše za nějakého potulného buřiče, kterého tam v Palestině popravili. Ne, za takového muže se dobrovolně neumírá, vždyť Ježíš ani své následovníky k žádnému boji proti nikomu nevyzval, naopak Petrovi praví: „Schovej svůj meč do pochvy...“

V Palestině doby Ježíšovy povstalo mnoho různých lidí, kteří se prohlašovali za očekávaného osvoboditele. Ještě v roce 132 po Kristu vedl Bar Kochba ozbrojené povstání Židů proti Římanům. Zahynul a s ním i jeho hnutí.

Křesťané věřili a věří, že Ježíš přišel na svět a přesně podle prorocství Starého zákona zemřel jako oběť za hříchy celého světa, byl pochován, ale třetího dne vstal z mrtvých, zase podle předpovědi proroků, odešel do nebes a opět přijde soudit živé i mrtvé a dá věčný život těm, kteří v něho věří.

Pohané přinášeli svým bohům oběti, aby usmířili jejich hněv, tak tomu vě-

řili. Tam byl obětujícím, čili dávajícím člověk... V případě Ježíše je tomu přesně opačně. Zde Bůh dává oběť za člověka a člověk je jen žádán, aby ji přijal. To je poselství samého Ježíše u Jana 3,16: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ To je čin, ve kterém se projevuje láska nebeského Otce k nám.

Stalo se to před léty v Argentině. Otec se dvěma syny šli cestou přes vysoké hory, kde je překvapil mráz a sněhová vánice. Cesta byla stále těžší, až nakonec nemohli dál. Chlapci naříkali a hrozilo nebezpečí, že zmrznou. Otec svlékl kabát, zabalil do něj děti a přikryl vlastním tělem. Když je lidé po několika hodinách našli, byl otec mrtev, ale chlapci byli zachráněni. Uběhla léta. Mladší hoch na všechno zapomněl. Studoval a stal se lékařem. A tu ho ten starší vzal na onu horu a vyprávěl mu o celé události a nakonec pravil: „To, čím jsem, jsem jen díky oběti našeho otce.“ Ježíš je ten muž, který neobětoval druhé pro své zájmy, ale on naopak zemřel, abychom my žili.

Síla, která pozvedla křesťany všech dob, byla síla živého, vzkříšeného Ježíše. Naděje na vzkříšení k věčnému životu byla a je zakotvena ve vzkříše-

ní Ježíšově. Tuto zvěst o vzkříšení Ježíše se mnozí snaží všelijak „vysvětlit“. Že prý autoři evangelií měli odkud čerpat myšlenku o vzkříšení, totiž, že staré egyptské a řecké mytologie, kde se mluví o vzkříšení Osirise a Dionýza. Autoři podobných názorů zapomněli na to, že i starí Egypťané i Řekové sami považovali ony postavy za bájná a nikdo se neodvážil tvrdit: „Já jsem ho viděl vzkříšeného.“ Na rozdíl od učedníků Ježíšových, kteří s plnou jistotou mluvili o jeho vzkříšení, o tom, že ho viděli nejen oni, ale více než pět set lidí (1 Kor 15,3-8).

A za toto své poselství byli ochotni i zemřít. To však žádný podvodník nedělá, vždyť mu jde přece o zisk, ne o ztrátu a to dokonce o ztrátu života.

Vzkříšený, živý Ježíš je ten muž, kterého potřebuje svět a každý člověk. Možná, že jsi zklamán lidmi, nevěříš ani sobě, nevidíš v budoucnosti naději pro sebe ani pro svět. Hle, zde je ten muž, který je útočištěm před každou bouří a skrývá před každým přívalem. On nás zve: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vám odpočinutí dám.“ Proč bys nešel i ty? Přijmi tohoto muže za vůdce svého myšlení i života a poznáš, že tě nikdy nezklame. Jeho obraz, řečeno symbolicky, nebudeš muset nikdy sundat ze zdi svého srdce.

rmoučení, kteří jen reptají a stěžují si, představují druhým nesprávně Boha a křesťanský život. Vzbuzují dojem, že Bůh si nepřeje, aby jeho děti byly šťastné, a tím podávají o svém nebeském Otci falešné svědectví.

Satan jáás, když se mu daří svést děti Boží k nevěře a vehnat je do zoufalství. Má radost, když nás vidí, jak nedůvěřujeme Bohu, jak pochybuje o jeho ochotě a moci zachránit nás. Dělá mu dobře, když nás svede k představě, že Bůh nám chce svými zásahy škodit. Satan se také snaží vyhlíct Pána tak, jako by v něm nebylo soucitu, ani slitování. Překrucuje pravdu o něm. Vnučává nám falešné představy o Bohu; a my, místo abychom lpěli na pravdě o svém nebeském Otci, přemýšlíme příliš často o satanových výmyslech a zneuctíváme Boha tím, že mu nedůvěřujeme a reptáme proti němu. Satan se neustále snaží, aby náboženský život učinil pochmurným. Chce, aby se nám zdál namáhavý a těžký; a když křesťan projevuje tento názor na náboženství ve svém životě, podporuje svou nevěrou Satanův klam.

Mnozí lidé se na své pouti životem stále zabývají svými chybami a pády, připomínají si svá zklamání a jejich srdce je plné smutku a malomyslnosti. Když jsem byla v Evropě, psala mi jedna sestra, která tomu podléhala. Byla v hluboké depresi, prosila mě o několik povzbudivých slov. Přčetla jsem si její dopis s vřelým zájmem.

Děti Boží jsou povolány k tomu, aby byly zástupci Kristovými a jako takové zjevovaly dobrotu a milost Páně. Jako Ježíš nám představoval skutečnou povahu Otce, tak máme my ukazovat Krista světu, jenž nezná jeho něžnou a soucitnou lásku. Ježíš pravil: „Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa.“ „Já v nich a ty ve mně, ... aby svět poznal, že ty jsi mě poslal“ (Jan 17, 18.23). Apoštol Pavel praví učedníkům Ježíšovým: „Je přece zjevné, že vy jste listem Kristovým,“ „všichni jej znají a mohou číst“ (2 Kor 3,3.2). V každém ze svých dítek posílá Ježíš dopis světu. Jsi-li následovník Kristův, posílá v tobě Kristus dopis rodině, obci, ulici, v níž žiješ. Ježíš přebývájící v tobě,

chce mluvit k srdcím těch, kdo ho ještě neznají. Možná, že nečtou bibli, nebo neslyší hlas, který k nim promlouvá z jejích stránek, nevidí lásku Boží v jeho díle. Jsi-li pravým zástupcem Ježíšovým, pochopíš možná právě skrze tebe něco z dobroty Boží a začneš Boha milovat a sloužit mu.

Křesťané jsou ustanoveni za světlo-noše na cestě do nebe. Mají zrcadlit světu světlo, jež dostávají od Krista. Jejich život a jejich povaha by měly být takové, aby skrze ně druzí nabyli správnou představu o Kristu a o jeho službě.

Představujeme-li opravdu Krista, pak službu jemu ukážeme tak přitažlivě, jaká ve skutečnosti je. Křesťané, kteří jsou stále jen zachmuření a za-

Následující noci se mi zdálo, že jsem v zahradě a jakýsi muž, který vypadal jako majitel zahrady, mě prováděl po jejích cestíčkách. Trhala jsem květiny a radovala se z jejich vůní, když tu ona sestra, která šla po mém boku, mě upozornila na několik nevzhledných šípkových keřů, které jí stály v cestě. Naříkala a rmoutila se. Nenásledovala našeho průvodce po cestě, nýbrž zašla mezi šípkové hloží a trní. Bědovala: „Není to škoda, že tak nádherná zahrada je zohyzděna trním?“ Průvodce na to odpověděl: „Nestarej se o trní, to tě jen popíchá a zraní. Trhej růže, lilie a karafiáty.“

Což jsi v životě neprožil nějaké příjemné chvíle? Neměl jsi v životě nějaký krásný okamžik, kdy se tvé srdce radostí rozbušilo v odpovědi na volání Ducha Božího? Přehlížíš-li jednotlivé úseky svého života, což nenacházíš nějaké příjemné vzpomínky? Což nejsou na tvé cestě na každém kroku zaslíbení Boží jako vonící květy? Nechceš, aby jejich krása a půvab plnily tvé srdce radostí?

Trní a hloží tě jenom raní a zarmoutí; trháš-li však jen takové věci a dáváš-li je druhým, pak nejen pohrdáš dobrotivostí Boží, ale nebráníš tím i druhým, aby kráčeli cestou života?

Nejednáme moudře, když se zabýváme jen truchlivými vzpomínkami na to, co jsme prožili, když vzpomínáme jen na nespravedlnosti a zklamání, jež nás potkala, stále o nich mluvíme, lkáme nad nimi, až nás přemůže malo-

myslnost. Malomyslný je plný chmur, zapuzuje světlo Boží ze svého srdce a vrhá stín na cestu druhých.

Děkujeme Bohu za jasné obrazy, které nám poskytuje. Sesbírejme požehnaná ujištění o jeho lásce, abychom je měli stále na očích: Syn Boží, který opouští trůn svého Otce, odívá své božství lidskou podobou, aby mohl zachránit člověka z moci satanovy: vítězství, které Kristus vybojoval pro nás a které otevřelo člověku nebe a odhalilo lidskému zraku pohled na království, v němž Bůh zjevuje svou slávu; padlé lidstvo vyzdvížené z propasti zkázy, do níž je srazil hřích, přivedené zpět do společenství s věčným Bohem, vyšlé z božské zkoušky vírou v našeho Vykupitele, oděné spravedlností Kristovou, povýšené k jeho trůnu — to jsou obrazy, o nichž máme podle vůle Boží přemýšlet.

Pochybujeme-li o lásce Boží a nevěříme-li v zaslíbení Boží, zneuctíváme tím Boha a zarmucujeme jeho svatého Ducha. Jak by se cítila matka, kdyby si její děti stále na ni stěžovaly, jako by to s nimi nemyslela dobře, ačkoli celý svůj život usilovala jen o to, aby se jim vedlo dobře a aby měly pohodlí. Představte si, že by pochybovaly o její lásce, to by jí zlomilo srdce. Jak by se cítil kterýkoli z rodičů, kdyby s ním jeho děti takto jednaly? A co si může náš nebeský Otec myslet o nás, když nevěříme v jeho lásku, jež ho vedla k tomu, že dal svého jednorozného Syna, abychom my mohli žít?

Apoštol píše: „On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal, jak by nám spolu s ním nedaroval všechno?“ (Řím 8,32). A přesto tak mnozí říkají, i když ne slovy, ale svými činy: „Pán tím nemyslí mne. Snad miluje druhé, ale mne nemiluje.“

Všechny tyto myšlenky škodí tvému duchovnímu životu, neboť každé slovo pochybnosti, jež vyslovíš, přivolává satanovo pokušení, posiluje v tobě pochybovačnost a zarmucuje anděly, kteří ti pomáhají. Pokouší-li tě satan, nevypouštěj ze svých úst ani slovo pochyb nebo malověrnosti. Dopřeješ-li sluchu jeho našeptávání, naplní se tvá mysl nedůvěrou a myšlenkami na vzpouru. Vyslovuješ-li své pocity, zapůsobí každá vyslovená pochybnost zpětně na tebe, a kromě toho zapustí jako semínko kořeny v srdci druhých lidí a přinese tam své plody; vliv tvých slov už možná nepůjde napravit. Sám se třeba vyprostíš z pokoušení a osidel satanových, ti však, kdo byli zasaženi tvým vlivem, nebudou se už moci zbavit nevíry, kterou jsi jim vnukl. Jak je tedy důležité, abychom mluvili jen o těch věcech, jež poskytují duchovní sílu a život!

Andělé pozorně naslouchají, jakou zprávu přinášíš světu o svém nebeském Mistru. Mluv tedy o tom, jenž žije, aby tě zastupoval před Otcem. Podáš-li ruku příteli k pozdravu, měj na rtech a v srdci chválu Hospodinu. To přivede také jeho myšlenky k Ježíši.

BŮH V KRISTU řeší PROBLÉM HŘÍCHU

Od nepaměti sužuje lidstvo nesčetná řada rozmanitých nemocí. Dnes nás nejvíce sužuje nemoc, jejíž přesnou diagnózu určil Bůh, nazývá ji — hřích. Ač tento pojem téměř vymizel, jeho vliv a následky jsou stále tvrdší skutečností. Lékařská věda je proti hříchu zcela bezmocná, protože hřích ničí tělo i ducha člověka.

CO JE TO HŘÍCH?

Bible, Boží slovo, odhaluje tajuplný počátek hříchu. Ještě dávno před stvořením naší země se jeden z nejvíce ob-

dařených andělů, Lucifer, rozhodl žít nezávisle na Bohu. A nejen to, záviděl Bohu jeho postavení a chtěl je získat pro sebe. Z nevyšetřitelné příčiny v něm vznikl hřích. Bůh zjevil tuto smutnou událost dvěma starozákonním prorokům, Ezechieli obrazem krále Týru (Ez 28,12-18) a Izaiášovi obrazem krále Babyloňu (Iz 14,10-16). Bůh varoval naše prarodiče před nákazou hříchu a ukázal, že jeho důsledkem je smrt. Zdá se však, jako by zlo mělo magickou moc. I dokonalý člověk, postavený v krásném prostředí, se nechal oklamat a vědomě se posta-

vil proti Bohu. Ve chvíli pádu prvního lidského páru celý vesmír s napětím sledoval Boží počínání. Co učiní? Zničí člověka? Stvoří nové bytosti?

Hřích se objevil jako nový, cizí prvek, vetřelec, jehož existenci nelze vysvětlit. Bůh v bibli přirovnává hřích k malomocenství — nemoci, jež člověk postupně zničí. Bůh nebyl hřichem zaskočen, od „věků“ měl připravený plán, jak postupovat v případě, že člověk zhřeší. Nebude pouhým pozorovatelem, sám zasáhne. „Tak Bůh miloval svět, že dal jediného Syna, aby každý, kdo uvěří, nezahynul.“ Hřích je natolik závažný a jeho následky tak nesmírné, že přestupník mohl být vykopen pouze smrtí nevinného Krista. Pro záchranu nebylo jiného řešení. Důsledkem hříchu je smrt, je to přirozený následek odtržení od zdroje života.

DVOJÍ DIMENZE HŘÍCHU

„Všichni lidé zhřešili a ztratili Boží slávu,“ říká bible. V ní se ukazuje i na nejjemnější odstíny hříchu: „Hřích je přestoupení Božího zákona.“ To není jen vykonaný čin, ale i „záměr v srdci“. Dále čteme: „Všechno, co není z víry, je hřích. Kdo umí dobře konat a nekoná, hřeší.“ Je to i nenávisť v srdci. Kdo z lidí je tedy nevinný?

Hřích lze přirovnat k ledovci. Jen

malá část je nad hladinou, větší část není vidět. S hříchem je to podobné. Mnohem více je ho skryto, vidět je už méně. Nejde jen o vykonaný čin. Už i pohnutky, které k hříchu vedou, jsou nesprávné. Pán Ježíš na to poukazuje slovy: „Slyšeli jste, že bylo řečeno našim předkům: Nebudeš vraždit. Já vám však říkám: Kdo už se hněvá, dopouští se hříchu.“ Zlo pramení z hloubi lidského nitra. Nejdříve napadá nitro člověka, rozleptává mravní sílu, zamoří mysl a nakonec ovládá i rozhodnutí člověka — teprve pak je vidět v některých činech. Nám lidem se zdá působení zla na světě již neúnosné, Bůh však vidí jako před potopou hříchem zamořený celý svět, kdy „myšlení lidí bylo jen zlé“. Bůh vidí oba rozměry hříchu. Vidí jeho kořeny i podhoubí v samotném lidském srdci. „Ze srdce vycházejí zlá myšlení, vraždy, cizoložstva, krádeže...“ (Mat 15,19). „Srdce člověka je nejvíc převrácené a lstivé, kdo mu porozumí?“ (Jer 17,9). Zlo není pouze produktem špatného prostředí či nuzných poměrů, a proto změna poměrů nelikviduje hřích, naopak. Jeho trvalým pramenem je lidská zdegenerovaná přirozenost, kterou člověk sám nedokáže změnit.

HŘÍCH ZPŮSOBIL ZMĚNU LIDSKÉHO NITRA

Úvodní pasáže Písma nás jednoduše přivádějí k jádru problému. Po pádu do hříchu první lidé s napětím čekali, co jim Bůh řekne. A rájem se nesou zvláštní slova: „Zlořečená země pro tebe — bude ti plodit trní a bodláčí.“ Adame, člověče, uvolnil jsi hříchem síly, o nichž nemáš tušení, které zničí vaše prostředí a nakonec i vás.

Koncem poslední světové války se v laboratořích mnoha států intenzivně pracovalo na problému uvolnění jaderné energie. Do pracovny jaderného chemika Bergiera vstoupil jiný chemik a řekl: „Smím vás varovat? Vaše práce je nesmírně nebezpečná. Neohrožuje pouze vás, ale celé lidstvo. Uvolnění jaderné energie je snazší, než se domníváte. Vzniklá radioaktivita může zamořit celou atmosféru, bomby jsou schopny zničit celá města.“ Varuje — uvolníte síly, které nezvládnete, ale ony zničí vás! A to je problém hříchu.

Přináší-li někdy dobro stonásobný užitek, je zlo daleko účinnější, takže „svět celý leží ve zlém“. Hřích zničil jednotlivce, rodiny, celé národy a civilizace. Ničí člověka dodnes. Když si Pavel uvědomil tuto bezvýchodnou situaci člověka, zvolal v zoufalství: „Jsem ubohý člověk, kdo mne vysvobodí z tělesného područí hříchu?“ Nic na světě nedokáže zlo odstranit. Hřích se stal neododdělitelnou součástí lidské povahy a přirozenosti. Jako cizopasník žije v nitru hostitele, až jej zničí.

ŘEŠENÍ V KRISTU

V životě apoštola Pavla lze sledovat

několik etap duchovního vzrůstu. Až do své dospělosti žil životem farizejské okázalosti. Píše, že byl Žid z Židů, farizeus bez chyby. To byla první fáze.

Mimořádné setkání s Kristem u Damasku jej změnilo v křesťana. Úplně změnil směr svého života, přeskupil stupnici hodnot a cílů. Začal žít pro Krista a svůj život stravoval pro Boží věc. Pod vedením Ducha svatého dělal první kroky duchovního života.

Později byl nucen pro sebe i pro jiné vyřešit důležitou otázku křesťanova zápasu s hříchem. Jako muž pevných zásad a silné vůle v boji s hříchem prohrával, až nakonec ve vnitřní krizi zvolal: „Kdo mne vysvobodí z hříchu?“ Pak pochopil to nejdůležitější — působení Ježíše Krista v srdci každého věřícího.

Kristův příchod na zem znamenal víc než vykoupění. To plně pochopil Pavel v poslední části svého života. Člověk nemůže být jen očištěn odpuštěním hříchů a dál v nich zůstat. Je třeba uvnitř člověka zničit moc hříchu a tak v něm obnovit Boží obraz. Sledujme hloubku Pavlových výroků: „Kristus přišel proto, aby všichni, kteří jsou pokřtěni, oblékli Krista. Je-li kdo v Kristu, je novým stvořením, staré pominulo a všechno je nové. Aby Kristus vírou přebýval v srdcích vašich. Již nejsem živ já, ale ve mně žije Kristus. Bůh tak zjevil slavné tajemství — Krista ve vás.“

Ze všech Pavlových dopisů vyzařuje hřejivá skutečnost, že stejně jako zemřel Ježíš, umírá v nás starý člověk a stejně jako Kristus vstal k slávě Otce, povstává v nás Kristus. Hřích nestačí pouze odpouštět, je třeba nad ním vítězit. To se stane tenkrát, když v našem srdci bude přebývat Kristus. On sám řekl: „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé.“ Nestačí Kristu jen věřit a nechávat si přičítat jeho spravedlnost. Ježíš svou spravedlnost musí projevit i v našem životě. Bůh ve svém předivném plánu spásy prolíná dva prvky, odpuštění hříchů vírou v Kristovu oběť a život poslušnosti, vítězství nad hříchem. Říká: „Ať ve vašem smrtelném těle již hřích nepanuje. Ten, kdo mne miluje, bude zachovávat i má přikázání“ (Jan 14,15).

Celým nebem i zemí zní radostné poselství: Díky Bohu za Ježíše Krista, našeho Pána. On porazil krutého otrokáře. Kristus zvítězil svým bezchybným životem, dokonalou obětí a zmrtvýchvstáním nad hříchem a smrtí. Toto své vítězství přináší i do srdcí lidí, kteří jej přijmou. On chce brzy přijít a obnovit celou zemi podle svého plánu lásky. Ale dříve chce připravit občany svého království. Dnes ti nabízí odpuštění, mír a štěstí, jakož i sílu k vítězství tam, kde jsi doposud bojoval a prohrával. On již brzy přijde pro své. Budeš mezi nimi i ty?

JOSEF HRDINKA

JEŽÍŠ Z NAZARETA člověk nebo Bůh?

Když se jednou Ježíš zeptal svých učedníků, za koho jej lidé pokládají, nečekal odpověď ve smyslu našeho nadpisu. Tenkrát šlo o to, zda ho jeho současníci přijímají za Mesiáše. Teprve později si věřící kladli otázku, která se týkala Kristovy podstaty: Kdo byl Ježíš z Nazareta — člověk nebo Bůh?

Lze na tuto otázku dát vyčerpávající odpověď? Vyčerpávající odpověď určitě ne, ale takovou, která uspokojí každého, kdo připustí, že existují svatá tajemství. Jsou totiž skutečnosti, které přesahují možnosti lidského chápání.

JEŽÍŠ — ČLOVĚK

Bible říká, že Kristus „vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fil 2,7.8). A skutečně, jeho současníci ho brali jako člověka.

Narodil se v chudé galilejské rodině. Jeho matka sice byla ze slavného královského rodu, který však již dlouhá staletí vůbec nic neznamenal. Jeho pěstoun nebyl věhlasným rabínem, jak by se snad očekávalo, ale pouhým tesařem.

Jako člověk pocítoval přátelství i nepřátelství lidí, jejich náklonnost i nenávisť. Jako člověk zakusil hlad i žízeň, snášel déšť i horko dne a chodil pěšky v prachu palestinských cest. Jeho ruce byly mozolnaté jako ruce ostatních lidí. Jeho roucho neprozrazovalo, že by jeho úděl byl jiný než úděl nejskromnějších v zemi.

A když pak ve zralém věku vystoupil k veřejné službě, někdo jiný musel na něho ukázat a říci: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa“ (Jan 1,29). Nebylo na něm na první pohled nic, co by nebylo lidské. Spíše se zdál všední, jak potvrzují evangelia a jedno staré proroctví: „...neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtli“ (Iz 53,2). Ježíšovo vzezření nebylo jiné než vzezření ostatních prostých lidí jeho doby.

Nebyla to jen jeho vnější podoba, jež svědčila ve prospěch jeho lidství, ale i jeho způsob života. Neměl, „kde by hlavu sklonil“. Svým následovníkům nemohl nabídnout časný prospěch. Cesta, kterou kráčel, ho dovedla až na kříž. Tam nejsilněji pocítil jako člověk a více než druhý člověk, kruté mučení i smrt. Bůh ho zázračným způsobem neochránil od bolesti a utrpení.

Ježíšovo lidství nebylo jen zdánlivé. Opravdu byl „Synem člověka“, jak se sám nejčastěji nazýval. Jinak by totiž pro nás nemohl být Spasitelem.

Protože byl člověkem, může pro nás být i příkladem. Jako on spolehl na Boha, tak se můžeme spolehnout i my. Každé jeho vítězství může být i naším vítězstvím, jestliže se budeme řídit jeho příkladem a spolehne-
me na stejnou sílu.

JEŽÍŠ — BŮH

Křesťané věří, že Ježíš z Nazareta nebyl pouze člověkem, ale také vtěleným Bohem. Ani víra v Ježíšovo božství není bez solidních biblických základů.

Již ve Starém zákoně nacházíme texty, které zřetelně oznamují narození bytosti, jejíž podstata nebude zcela zemská. Prvním takovýmto textem je Mich 5,1: „A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jehož původ je od pradávna, ode dnů věčných.“ Nejenom křesťané, ale i Židé vztahovali tento text na Mesiáše (Mat 2, 1-6). Dávne prorocství z přelomu 6. a 7. století před Kristem prozrazuje o budoucím Spasiteli velmi důležité skutečnosti. Předně, že se narodí v královském městě Betléme, a dále, že jeho existence se nebude počítat od této chvíle, ale že je od věčnosti. Tato poslední skutečnost je velmi závažná, poněvadž ukazuje, že se nebude jednat o prosté narození, ale o něco, co vyjadřujeme slovem „vtělení“. Mesiáš tedy existoval před Betlémem! Ne sto či tisíc let, ale věčně! A tato skutečnost je neklamnou známkou jeho božské podstaty.

Ve prospěch Ježíšova božství bychom mohli uvádět více starozákonních veršů. Podívejme se však alespoň na jediný: Je to text z konce 8. stol. př. Kr.: „Nebot se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje“ (Iz 9,6). Tento verš je bezpo-

chyby jedním z nejkrásnějších proctví o Kristu. Mesiáš zde dostává jména, která nejsou jmény občanskými, ale tituly, jež charakterizují jeho osobu. Dva z těchto nevšedních názvů naznačují výjimečnost tohoto „Dítěte“. První — Božský bohatýr, ve své původní hebrejské formě je velice výmluvný: Bůh — bohatýr. I druhý je velice významný. „Dítě“ je nazváno Otcem věčnosti. Sám Izaiáš používá titul Otec na označení Boha vykupitele a stvořitele (Iz 63, 16; 64,8). „Dítě“ tedy dostává tituly, které neklamně svědčí o jeho božské přirozenosti.

Vtělení Boha do lidských podmínek je určitě mimořádná událost. Jak jsme si ukázali, tato událost byla zřetelně prorokována. To proto, aby se lidé připravili. Ve Starém zákoně se Bůh nestýkal bezprostředně s lidmi, protože by lidé pro svoji hříšnost nesnesli jeho svatý majestát. Bůh se proto zahalil do přijatelné formy. A tak se s lidmi stýkal v hořícím keři, v oblačném a světelném sloupu nad svatyní atd. (2 Moj 3,2; 13,21.22; 40,34.38). Nejen to, Boží Syn se stýkal se starozákonními lidmi i tvář v tvář. Bylo to nejčastěji v podobě anděla Hospodínova, ale i v podobě člověka. Tuto zkušenost zažil Abraham, Jákob, Mojžíš, Jozue a další (1 Moj 18,1.2.17; 32,24.30; 2 Moj 3,2; Joz 5,13-15).

Z čeho poznáváme, že Ježíš z Nazareta je ono prorokované božské „Dítě“? Jaké důvody máme?

Je to předně jeho mimořádný příchod na svět (Mat 1, 18-23). Ačkoli to odporuje lidské zkušenosti, přijímáme tuto skutečnost vírou. Ježíš není božský proto, že jeho narození je záhadné. Protože je Bohem, byl jeho příchod na svět nad lidské chápání.

Dále je to jeho učení, které nese pečeť božské moudrosti. Je dodnes živé a stále působící. Čas nic neubral na jeho aktuálnosti, hloubce a pravdivosti. Stále mění lidská srdce, spojuje lidi v dokonale bratrství a skleslým dává novou naději.

Mohlo by se zdát, že křesťanům jde o to, aby nějak dodatečně Ježíšovo božství dokázali. Tak tomu není. Již sám Ježíš dal odpověď svým současníkům na naši otázku: „...dříve než se Abraham narodil, já jsem.“ Slova „já jsem“ jsou ve správném mluvnickém tvaru. Ježíš si zde přivlastňuje zvláštní Boží jméno, kterým se Bůh představil Mojžíšovi v hořícím keři (2 Moj 3,14.15). Můžeme dokonce říci, že si přivlastnil pro Ji-

dy nejsvětější Boží jméno „Jahve“. Ježíš se tedy vědomě ztotožnil s bytostí, o jejíž božství nikdy nikdo nepochyboval.

I nebe potvrdilo, že Ježíš z Nazareta není pouze člověk. Stalo se tak na jedné hoře v Galileji za přítomnosti tří Kristových učedníků. Ježíš tam „byl proměněn před jejich očima: jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte“ (Mat 17,2-5). Sám Bůh Otec při této příležitosti označil Ježíše z Nazareta za svého Syna.

Někdo by v této řadě argumentů také čekal Kristovy zázraky jako důkaz jeho nadpřirozenosti. Ale není tomu tak. Nejsou korunním důkazem. A přece, jeden zázrak je nezvratitelným důkazem jeho božství. „Kterýž prokázán jest bytí Synem Božím mocně, ... skrze zmrtvýchvstání“ (Řím 1,4). Je to zázrak zmrtvýchvstání. Kdo z lidí může říci jako Kristus: „Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout?“ (Jan 10,18). Kdyby Ježíš nezpečetil platnost své výkupné oběti a neprokázal svoje božství svým zmrtvýchvstáním, nemělo by božství smysl. Kristovo zmrtvýchvstání je kromě svého významu pro naši víru také nejjasnějším důkazem jeho božské podstaty.

Svědčí o něm lidé, kteří se s ním osobně setkali. Bible nám zanechává svědectví člověka, který se nenechal tak lehce přesvědčit. „Můj Pán a můj Bůh“ (Jan 20,28) jsou slova muže, který má označení „nevěřící“. To máš, Žid, by nikdy tato slova nevyřkl, kdyby pro to neměl pádný důvod. Jeho oči, uši a ruce se přesvědčily o tom, že umučený Ježíš vstal z mrtvých. Tehdy pochopil, že Ježíš z Nazareta je pravý Pán a Bůh.

Ano, Ježíš z Nazareta byl i Bohem. Jinak bychom my lidé nepoznali zblízka a docela důvěrně Boží lásku. Bůh Otec dal svého Syna lidem. Už se nemusejí ptát: Ukažte nám Boha. Bůh byl mezi nimi — Ježíš z Nazareta (Mat 1,20-23).

Kristovo božství je také zárukou, že jako Spasitel je schopen dokonale zachránit lidi — dát jim nový život na nové zemi. Zachrání ty, kteří jej přijmou za svého Spasitele, svěří mu své životy, budou se řídit jeho příkladem a spolehnou na stejnou sílu jako on, když byl zde na zemi.

M. ŽALUD

Žijeme v nové době. Téměř neměnný svět našich dědů se změnil k nepoznání. Stroje, věda, technika zasahují bezprostředně do našeho životního prostředí i do našeho soukromí. Často je slyšet heslo: „Po staru se žít nedá“. Člověk žádá stále nové, protože jen nové je moderní. Staré věci člověk odmítá jako přežitek, ale nejenom věci — také názory a způsob myšlení. I víra v Boha je pro mnohé přežitkem.

A přece, i v moderních domácnostech se objevují najednou staré hmoždíře, staré babiččiny kořenky, ručně vyšívané krajky, ubrusy, malované talíře, bicí hodiny. Proč? Jako by člověk chtěl vrátit zpět ono kouzlo babiččiny komůrky i babiččiny doby, onen klid, pohodu a duševní rovnováhu. Říkáme: „Dnes je všechno jiné, všechno se změnilo“, ale není to pravda. Uprostřed všech změn, kterými procházel náš svět, zůstalo něco nezměněného — lidské srdce. Stejně tak jako před tisíci lety je plné touhy po lásce, přátelství a porozumění. Prožívá bolesti, zármutek i žal. Dnes stejně jako kdysi. Zmítají jí touhy a vášně a hlodá jej vědomí viny a hříchu.

Lze proto říci, že nezměněné lidské srdce i ve 20. století potřebuje svého Spasitele — Ježíše Krista. Chci uvést tři prosté důvody k podepření tohoto tvrzení.

1. Lidské srdce i dnes touží po pokoji a štěstí.
2. Touží po lásce.
3. Nechce umírat, ale věčně žít.

Jedině Bůh je schopen dát uspokojivou odpověď na tyto základní tužby lidského srdce.

POKOJ A ŠTĚSTÍ

Stará legenda vypráví o Ikarovi, který na vyrobených křídlech chtěl uniknout ze svého zajetí. Tato báje je vlastně obrazem odvěkých tužeb člověka. Snad každý člověk za určitých okolností zatouží silněji než kdy jindy povznést se ze všednosti a marnosti, z bahna a špíny, do které zapadl. Duch člověka hledá východisko z nespelněných snů, představ i zhaslých ideálů. Člověk ví, že existuje něco vyššího, krásnějšího, plnějšího než to, v čem žije, a proto touží.

Přirovnal jsem tužbu člověka k tužbě bájněho Ikara. Žel, že právě tak, jak skončil Ikarův let ke slunci, tak končí i každé lidské úsilí při hledání vlastní cesty úniku z marnosti.

I církevní otec Augustin, dnes s titulem svatý, ale kdysi mladý muž toužící po nasycení této odvěké touhy, prošel snad vším, co svět nabízel. Po vlastních prohrách a zklamáních zaznamenává svoji hlubokou zkušenost: „Nepokojno je srdce lidské, dokud nespočine v tobě, ó Bože.“

Dokud na světě existuje hřích, bude svět plný hříšníků. Tíže hříchu a pocit viny bude drtit lidská srdce. Na této skutečnosti nic nezmění ani uměle potlačovaná úroveň společenské morálky, ani sebeotrlejší fráze o tom, že člověk není nikomu odpovědný za své

POTŘEBUJE naše století KRISTA?

(II)

jednání. Tlak výčitky svědomí dostihne jednou každého člověka. Pilot amerického bombardéru, který svrhl první atomovou bombu na Hirošimu, svěmu svědomí také neutekl, přestože jej národ oslavoval jako hrdinu. Pod tlakem výčitek svědomí zešlel.

Dokud hřích vládne na této zemi, zůstává zde i trvalá potřeba Spasitele. Potřebujeme Ježíše, který by sejmul hřích a dal odpuštění, který by vrátil zemlenu srdci pokoj a mír. Jak příznačná je Davidova prosba: „Jako laň dychtí po bystré vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože. Proč jsi smutná, duše má, a proč se kormoutíš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jemu, své spáse. On je můj Bůh.“

LÁSKA

Tou nejsilnější touhou lidského srdce je touha milovat a být milován. Na první pohled by se zdálo, že právě žijeme v době, která láskou oplývá. Každý týden vychází množství knih s tematikou lásky. O lásce se točí filmy, zpívají písně, ale bojím se, že to všechno má s pravou láskou málo společného. Psychiatrické léčebny se plní pacienty s těžkými psychickými defekty v důsledku odcizení lidí mezi sebou. Mnohý z nich bydlel v moderním sídlišti, kde se to lidmi jen hemží, a přesto neměl člověka, který by mu byl přítelem, který by ho měl rád, který by byl ochoten udělat si pro něj čas. Snad malý obrázek ze života kolem nás. Několik výňatků z uveřejněného dopisu z dětského domova.

MILÁ PANÍ,

prosím Vás, neodkládejte tento list nepřetřený, povinnost napsat ho dolehla na mne příliš těžce. Píši Vám ani ne tak jako vychovatelka dětského domova, spíše jako matka matce. Sama mám čtyři děti. Váš Honzík u nás v posledních dnech citově strádá. Stává se to někdy tak: Děti mají dobré oblečení, vydatnou stravu, všechny kulturní vymoženosti kolektivního života kamarádů stejného věku — ale zatouží někdy po mamince. Zatouží tak silně, že odkládají u společného stolu lžici a nechutná jim. Najednou jsou jaksi fyzicky syti. Ale jejich oči zůstávají přitom dál věčně hladové, velice hladové po lásce. Najednou se cítí příliš opuštěni na tom božím světě, domnívají se, že všichni na ně zapomněli, protože na ně zapomněla ta jedna jediná — maminka.

Prožívali jsme u nás v dětském domově v posledních dnech těžké časy. Chlapec, o němž Vám nyní budu psát, se jmenoval Rudolf. A onen osudný den měl narozeniny a svátek. A čekal, ovšem. Na dopis, na balíček — ale nepřišlo nic. Takové velké nic se pojednou postavilo mezi chlapce a jeho život. Bylo to v dubnový den — a Ruda měl svátek. Po kreslení se dovolil na záchod — kam ovšem nešel. Ve dveřích potkal kamaráda — pozdravuj mámu, řekl. Chlapec se podívil: — Prosím tě, neblbni, snad nechceš utéct. Ale Rudovo tajemství bylo daleko těžší: — To ti nemůžu říct. Stačilo odejít na odlehlé místo. Stačilo dvanáct minut těžkého hledání všech ostatních — a právě Váš synek, Váš Honzík, milá paní, nešťastného Rudu našel. Přiběhl do kuchyně hrůzně zděšený, třesoucí se a nezmohl se na nic, než na jediné slovo, které mělo zachránit život: — Nůž. Ale žádné slovo, ani první pomoc už Rudolfa nezachránily.

Všichni chlapci se kolem něho sběhli — takový smutný stín padl na náš ústav. — Ani jedno z dětí v poledne neobědvalo. Nemohlo. V nemocnici vypadl z Rudolfovy kapsy moták. Moták? Ne, jen jedna věta obžaloby: „Nikdo mě neměl rád.“

V době Ježíše Krista žili lidé, kteří neměli člověka, jenž by je měl rád. Takovým byl i nemocný u rybníka Bethesdy. Neměl člověka, který by mu posloužil. Jeho tragické zvolání „Nemám člověka!“ slyšíme až do našeho století, ale byl tu Ježíš. Zastavil se, neobdělával jej, ale jde k němu a svou zářnou mocí praví: „Vstaň a chod“ a stal se zázrak.

Myslíte, že dnešní svět nepotřebuje Ježíšovu lásku? I dnes je svět plný plačících žen, jako byla Marie a Marta, které touží slyšet klidný povzbudivý Ježíšův hlas: „Neplač, Maria.“

Není všechno láska, co se za lásku vydává. Filozof Kierkegaard nám zanechal pěkný výrok: „Vztah k Bohu poznamenává ryze lásky k člověku. Pokud mě láska nevede k Bohu a pokud druhého člověka v lásce nevede k Bohu, není to láska pravá.“

Tak, jak je lidstvo staré, tak je i stará touha člověka žít věčně. Hromadné hroby v Ur, egyptské pyramidy či monumentální hroby čínských vládců vyprávějí o této odvěké touze člověka žít věčně.

Nedávno jsem četl reportáž o tom, jak jeden mladý muž, trpící nevyléčitelnou těžkou nemocí, dlouhé týdny nahrával všechny dojmy a zážitky svého života na magnetofonové pásky, pořizoval dokumentární filmy o své rodině a příbuzných a když dokončil všechnu tuto práci, provedli lékaři neobvyklý zákrok. Tento mladý muž byl uveden do stavu klinické smrti, z jeho

žil byla vysáta všechna krev a namísto ní byl vpuštěn zvláštní fyziologický roztok. Nato bylo jeho tělo uloženo do speciální schránky podobné rakvi a pak hluboce zmrazeno. Do schránky byl vložen štítek se jménem a datem a obšírným chorobopisem. Potom byla celá schránka odsunuta do speciálních boxů, kde má setrvat tak dlouho, až lékařská věda najde lék na jeho chorobu. Pak má být opět přiveden k životu a uzdraven. Ano, touha žít — žít...

Člověk zápasí o každý den svého života, o možnost žít déle, snad o rok, o dva. Ale co je to platné. Na jedněch klášterních hodinách jsem četl zvláštní nápis: Hodiny tvého života jdou, až

přijde jedna, která tobě řekne — jdi.

Je pouze jediné jméno, ve kterém slovo smrt ztrácí svůj význam. To jméno je Ježíš Kristus. On je vítěz nad smrtí, On je jediná záruka věčného života. „Já jsem vzkříšení i život, kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude.“ To jsou slova Ježíše Krista, která platí i člověku 20. století.

Na začátku byla položena otázka, zda potřebuje lidstvo 20. století Krista. Myslím, že je možno oprávněně tvrdit: Ano, potřebuje. Co je však daleko důležitější — Ježíše nepotřebuje jen lidstvo, národy, ale Ježíše Krista nezbytně potřebují já i ty. Neboť Ježíš chce být mým i tvým osobním Přitelem a Spasitelem. J. VESELÝ

JEŽÍŠ KRISTUS - smyšlenka či skutečnost?

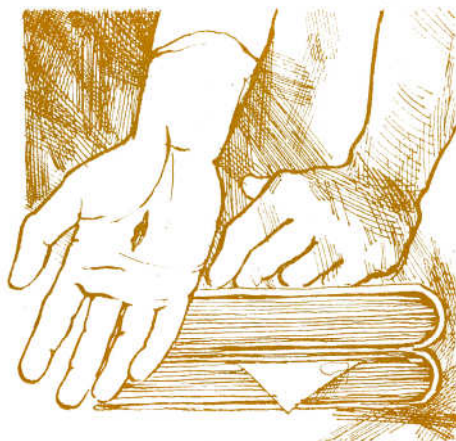
Možná, že i za vámi někdo přišel s prosbou, abyste mu vysvětlili, proč věříte a co věříte. Ano, lidé chtějí vědět, co to vlastně křesťanství je, co je bible nebo víra. Ale často právě tyto samozřejmé otázky nás nejvíce překvapí. Vnitřně jsme přesvědčení, že naše víra má pevné a hluboké kořeny, v jednotlivých bodech učení máme jasno, ale jak to jen stručně a srozumitelně vyjádřit? Vždyť o každém tématu by se dalo hovořit mnoho hodin.

Potřebu stručně vyjádřit lidem podstatu křesťanské víry pocítovala už mladá církev v prvním století. Proto se při zvěstování evangelia v projevu apoštolů objevuje často krátká věta, která dodnes zůstala středem křesťanského vyznání: „Ježíš je Kristus“ (Skut 18,28). Tato tři slova obsahovala zvěst neskonale důležitou pro Židy i pohany a po celá staletí neztratila nic ze své aktuálnosti: Ježíš Kristus je onen toužebně očekávaný Mesiáš. Ježíš Kristus je Synem Božím, který přišel na tuto zemi jako člověk, aby svou smrtí dal lidem život. Poslal ho Bůh Otec, protože „Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3,16).

Snad si teď povzdechnete: „Těm apoštolům se dobře zvěstovalo evangelium, když nikdo z jejich současníků nepochyboval o tom, že Ježíš existoval. Vždyť každý z nich kdekoli a kdykoli mohl dosvědčit, že s Ježíšem chodil, jedl s ním a pil“ (Skut 10,41). Ale dnes se tak často setkáváme s nedůvěřivci, kteří zpochybňují všechno, co jim o křesťanství řekneme, dokonce i samu osobu Ježíše Krista.

Ano, máte pravdu. Někteří lidé se snaží popřít i skutečnost, že Ježíš na této zemi opravdu žil, že byl historickou osobností. Takovým lidem sice můžeme ukázat na první čtyři knihy Nového zákona, na evangelia, popisující Ježíšův pozemský život. Ale i zde se můžeme dočkat strohé odpovědi, že

to není žádný důkaz, že evangelia napsali sami křesťané, kteří si Kristovu postavu vymysleli. Jak na to odpovíme? Jak dokážeme, že nevěříme jen v nějakou smyšlenku prvních křesťanů, jen v pouhý výmysl?

Prvním přesvědčivým dokladem Ježíšovy historicity je už sama *existence křesťanské církve*. Historie nás totiž učí o tom, že nikdy nemůže trvat delší dobu hnutí, které by stavělo na vymyšlené osobnosti zakladatele. I když se nejednou takové pokusy podnikly, nikdy se nezdařily a založené hnutí nepřežilo více než jednu generaci. Jak odlišné jsou však dějiny křesťanské církve, na jejímž počátku stojí jen hrstka prostých galilejských rybářů! Přestože se proti křesťanům prvních století postavil téměř celý okolní svět, církev rostla a rozvíjela se. Netrvalo dlouho a stala se velkou světovou mocí, která dala ráz celé evropské kultuře. Kde se vzala síla a životnost tohoto hnutí? Nikde jinde než právě v postavě „zakladatele“ křesťanství, Ježíši Kristu, který nejen stál při zrodu své církve, ale, jak věříme, je také jejím živým Pánem.

Nedůvěřivcům pochybujícím o Ježíšově pozemské existenci můžeme také

poukázat na nepopiratelnou pravost hlavních Pavlových epístol a pak na skutečnost, že *apoštol* sám svědčí o tom, že se v Jeruzalémě *setkal s Ježíšovým bratrem* Jakubem: „Nikoho jiného z apoštolů jsem neviděl, jen Jakuba, bratra Páně. Před tvářmi Boží vás ujišťuji, že to, co vám píšu, není lež“ (Gal 1,19.20).

Při hledání dokladů Ježíšovy historicity ovšem nesmíme zapomenout pohlednout se i po *literatuře nekřesťanské*. Nemáme nějaké mimobiblické prameny zmiňující se o Ježíši? Odpověď na tuto otázku je jednoznačná: Ano, máme. Není jich sice mnoho, ale přesto stačí k tomu, aby přesvědčivě prokázaly jak Ježíšovu existenci, tak i potvrdily správnost novozákonního datování Ježíšova života. Dosvědčují přítomnost Kristových vyznavačů nejen v Palestině, ale také v hlavním městě říše, Římě, a v odlehlých provinciích.

Jako první z římských spisovatelů se o Kristu zmiňuje SUETONIUS (asi 69-140). Napsal mnoho spisů různých oborů a jedním z nejznámějších je jeho dílo nazvané *Životy císařů*. V kapitole o císařovi Claudiovi nacházíme zprávu, že Claudius „Židy, kteří se ustavičně bouřili z podnětu Chrestova (Kristova), vyhnal z Říma“ (Vita Claudii 25,4). Nesmí nás na této zmínce o římských křesťanech překvapovat, že jsou zde nazváni Židy. Suetonius totiž píše o události, která se stala asi roku 52 a to je doba, kdy křesťané ještě byli všeobecně považováni za jednu z židovských sekt. Písmo nám podává zprávu, že křesťané byli považováni za samostatné hnutí poprvé v Antiochei: „Právě v Antiochei se poprvé začalo učeďníkům říkat křesťané“ (Skut 11,26). V Římě k tomuto rozpoznání došlo až v roce 64 a jeho následkem bylo neblaze proslulé *neronské pronásledování*.

Tuto krvavou epizodu dějin křesťanské církve popisuje největší římský historik TACITUS (asi 55-120). V 15. knize svých *Letopisů*, dopsaných roku 116, se v souvislosti s líčením požáru Říma z roku 64 zmiňuje o křes-

fanství i o jeho původu: „Aby tedy zahladil tu pověst, nastrčil Nero jako viníky a potrestal nejvybranějšími tresty ty, jež lid prý pro neřestný život nenáviděl a nazýval křesťany. Původce toho jména, Kristus, byl za vlády Tiberiovy prokurátorem Pontiem Pilátem popraven; zhoubná ta pověra byla sice prozatím utlumená, ale znovu propukla netoliko v Judeji, kolébce toho zla, nýbrž i v Římě, kde se všechny ohavnosti nebo hanebnosti soustřeďují a nalézají hojně ctitelů.“ Tacitus se o Kristu zmiňuje jen mimochodem, ale přesto spolehlivě naznačuje, že křesťany prokazovaná pocta Kristu se vztahovala k osobě, kterou kladli na roveň Bohu. S naprostou samozřejmostí hovoří o Kristu jako o historické postavě a jeho popravu klade do období, kdy byl římským prokurátorem v Judeji Pontius Pilatus, tedy do let 26-36!

Třetím důležitým pramenem potvrzujícím Ježíšovu historicitu, je korespondence GAIA PLINIA MLADŠÍHO (asi 62-114) s císařem Trajánem. Plinius v letech 111-113 zastával úřad prokonzula v provinciích Bythinii a Pontu. Se svými problémy a obtížemi se čas od času svěřoval ve svých dopi-

sech císaři Trajánovi a současně ho žádal o radu. V jednom takovém dopise si stěžuje, že neví, jak si má počínat při soudních procesech s křesťany. Vysvětluje císaři, že celým jejich „proviněním či spíše poblouzením bylo jenom to, že prý se určitého dne před svítáním vespolek scházeli, že spolu zpívali píseň k božské počtě Kristově a že se zavazovali přísahou, ale nikoli ke zločinu...“ (Epistola 10, Ad Traianum, 96). Pliniovo svědectví je pro nás důležité nejen pro jeho zmínku o Kristu, ale je současně dokladem, že evangelium záhy našlo své vyznavače uctívající Krista jako Boha i v nejvzdálenějších maloasijských provinciích, jakými byly Bithynie a Pontus.

Židovští spisovatelé se ze snadno pochopitelných důvodů o Kristu často nezmiňovali. Jejich záměrem bylo spíše Ježíše i jeho následovníky ignorovat. Proto jejich spisy nám nepřinášejí mnoho dokladů Ježíšovy historické existence. Za zmínku stojí aspoň jeden, a to známý židovský historik JOSEPHUS FLAVIUS (asi 37-100). I on sice o osobě Ježíše Krista většinou mlčí, ale přece se s jeho jménem setkáváme v souvislosti s líčením udá-

lostí za velekněze Anana, když píše o smrti Jakuba, bratra Páně: „Ananos mladší, o němž jsme pověděli, že převzal velekněžství ... svolal soudní synedron a dovedl před ně Jakuba, který byl bratrem Ježíše, řečeného Kristus. Přivedl i některé jiné, obžaloval je z přestoupení zákona a vydal k ukamenování“ (Válka židovská 20,9,1).

Všechny uvedené doklady nám jasně ukazují na Ježíše jako na historickou osobnost. Ale jistě správně tušíte, že křesťanství obsahuje daleko víc, než pouhé konstatování, že Ježíš žil na určitém místě a v určitém čase, že zde mluvil a jednal. Křesťanství není jen sbírka důkazů, že Ježíš na naší zemi skutečně žil. Křesťanství je především vyznání, že Ježíš je Kristus, Boží Syn. Při poznání Ježíše jako člověka vystačíme s historickými prameny, ale Ježíše jako Božího Syna můžeme poznat jedině *vírou*, která je darem od Boha. To, že Ježíš opravdu existoval, to lze dokázat, ale Ježíše jako Božího Syna můžeme jen vyznávat. Nezapomeňme na to, že křesťanství se nedokazuje, ale spíše zvěstuje a prožívá.

MILAN HLOUCH

JEAN ZURCHER

Jak vypadal JEŽÍŠ KRISTUS?

Po dobu téměř dvou tisíc let vytváří každá generace křesťanů vždy znovu svou vlastní představu Pána Ježíše. Tyto představy zřejmě vůbec neodpovídají skutečnosti. Vrcholem všeho bývají představy současné generace, která se domnívá, že má právo obhajovat i ta nejpodivnější zobrazení s odůvodněním, že Pán Ježíš tak mohl skutečně vypadat.

Kde je pravda? Čím se lidé řídí,

když kreslí podobu Pána Ježíše? Co nám sdělili o jeho vzhledu pisatelé evangelií, kteří mohli právem prohlásit: „Co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme“ (1 Jan 1,1).

Mnohokrát jsem pročetl evangelia a hledal alespoň malý náznak, který by mi umožnil udělat si představu o vnější podobě Ježíše — syna

Marie a Josefa, který byl „ve všem jako jeho bratři“ (Žid 2,17) a „vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí a v podobě člověka se ponížil“ (Fil 2,17).

Snažil jsem se dát dohromady všechno, co o něm zaznamenali očití svědkové jeho pozemského života. Shromáždil jsem všechny údaje o něm, o jeho pocitech, vlastnostech a povaze. Nakonec jsem byl velmi

zklamán. Moje studium jednoznačně prokázalo, že se nám nedochovalo nic, naprosto nic, co by kohokoli opravňovalo nakreslit alespoň v základních rysech podobu Ježíše Krista.

Církevní otcové v počátečních křesťanských stoletích to velmi jasně říkali lidem, kteří se pokoušeli kreslit podoby Pána Ježíše, i přesto, že evangelisté prozřetelně mlčí o jeho vnější podobě. Ke konci druhého století napsal Irenaos: „Tělesná podoba Ježíše nám není známa.“ O dvě stě let později Augustin dodal: „Nevíme, jak vypadala jeho tvář.“ Jistě to dostatečně dokládá skutečnost, že žádné zobrazení Pána Ježíše, jakkoli umělecky propracované, neodpovídá skutečnosti, všechna jsou vymyšlena. O nic věrohodnější nejsou ani obrazy slavných malířů, kteří se po celá staletí snažili vyplnit určitý nedostatek v informacích evangelií a uspokojit tak marnou lidskou zvědavost.

První křesťané se spokojili s prostými symboly, které můžeme ještě dnes vidět v katakombách a na mnoha starých sarkofázích — představují symbol ryby, beránka, vína nebo obilného klasu. Musíme však přiznat, že křesťané velmi brzy pře-

„Cožpak vás sama příroda neučí, že pro muže jsou dlouhé vlasy hanbou?“ (1 Kor 11,14). Kdyby snad Pán Ježíš nosil dlouhé vlasy, mohl by se apoštol Pavel v této otázce vyjadřovat tak rozhodně?

Velmi zajímavé pojednání o obrazech Pána Ježíše napsal Daniel Rops (autor knihy „Jésus en son temps“): „Teprve až v pátém století se prosadil byzantský typ, který převládá dodnes a je téměř obecně přijímán v celém křesťanském světě. Představuje Pána Ježíše jako zdatného, plně vyvinutého muže s výraznými lícními kostmi, dlouhým nosem, hlubokýma očima, s dlouhými vlasy, které splývají až na ramena a s hnědým kudrnatým plnovousem, který se dělí na dva prameny.

Během následujících patnácti staletí malíři tento obraz tak propracovali, že se jim podařilo jeho základní rysy přímo vrýt do podvědomí křesťanů. Dnes lidé velmi snadno zatracují jako kacíře každého, kdo se odváží — podobně jak jsem to udělal já — prohlásit, že zřejmě ani nejmenší rys zobrazované vnější podoby našeho Pána neodpovídá skutečnosti. Všechny obrazy jsou vymyšlené a často vykazují špatný

vy a výraz Boží podstaty“ (Žid 1,3). Podobal se Otci natolik, že mohl prohlásit: „Kdo vidí mne, vidí Otce“ (Jan 14,9). Proto, aby nebeské světlo zářilo v celé své slávě, nenapsali pisatelé evangelií naprosto nic, co by odvracelo pozornost od skutečnosti, kým Pán Ježíš opravdu je a kým bude po celou věčnost.

E. G. Whiteová vyjadřovala své názory na různé ilustrace v náboženských publikacích a pak se otázala našich redaktorů: „Nevytvořila by si mysl jasnější, dokonalejší představu andělů, Ježíše Krista a všech duchovních skutečností, kdybyste nepublikovali obrázky, které je znázorňují? Mnohé obrázky jsou, co se pravdivosti týče, naprosto falešné. Nevedou ilustrace natolik vzdálené pravdě nakonec ke klamu? Chceme představovat Pána Ježíše pravdivě po všech stránkách, avšak mnohé ubohé kresby v našich knihách a časopisech jsou podvodem lidí.“ (CW 171)

Doufám, že jsem dostatečně jasně ukázal, že jediná představa Ježíše Krista, která má význam, je představa živého Spasitele. Pouze poznání povahy Syna Božího nám pomáhá, abychom „dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti“ (Ef

šli od těchto jednoduchých symbolů k zobrazení lidských postav, například podoby „dobrého pastýře“, inspirovanou klasickým pohanským uměním. Nic nenaznačuje, že tyto první křesťanské portréty měly představovat Pána Ježíše, nemůžeme to však ani vyloučit. Na nejstarších kresbách je Spasitel vždy zobrazen jako mladý a zdatný muž. Podobně vypadají i všechny ostatní biblické postavy. Ve starých dobách bylo mládí jednou z charakteristických vlastností bohů.

Pro přesnost bych chtěl dodat, že všechny obrazy z doby před 5. stoletím našeho letopočtu představují Pána Ježíše bez vousů a s krátkými vlasy. Není to jen vliv tehdejší módy, projevuje se tu také učení apoštola Pavla o otázce mužských vlasů. Pavel napsal věřícím v Korintu:

vkus.

Proč bychom znázorňovali něco, co Bůh ve své moudrosti před lidmi ukryl. Jedině náš nebeský Otec sám ví, kolik lidí se upíná spíše k proměnným vnějším věcem, než k trvalým věčným hodnotám.

Během svého pozemského života měl Pán Ježíš nepochybně vnější rysy židovského národa, kde se narodil. Avšak jako Syn člověka představoval celé lidstvo. Každý člověk, ať je to Řek, Číňan nebo Somálec, se může v něm poznat. To je možné jen do té míry, nakolik obraz Pána Ježíše v těle ustoupí obrazu „Slova“, „které přebývalo mezi námi ... plné milosti a pravdy“ (Jan 1,14). Zřejmě nikdy nedokážeme dostatečně zdůrazňovat, že všechny ty vymyšlené podoby Pána Ježíše pouze zatemňují to, kým ve skutečnosti je — „odlesk Boží slá-

4,13). Tohoto cíle nedosáhneme pouze uvažováním o Pánu Ježíši, ale také tím, že budeme „žít tak, jak žil on“ (1 Jan 2,6). Fráter Angelico pochopil tuto zásadu a vyjádřil ji způsobem sobě vlastním: „Kdo chce Krista malovat, musí s Kristem žít“. Můžeme zpodobňovat Pána Ježíše, to ano, ale pouze způsobem, jak nám to radí apoštol Pavel — takže Kristus bude každý den žít a dokonaleji se projevat v každém z nás.

Tělesná podoba Pána Ježíše pro nás zůstává zahalená rouškou tajemství. To je jisté, ale jak napsala E. G. Whiteová: „Kristus ve své povaze ukázal krásu svatosti.“ Jak vypadá po svém zmrtvýchvstání, to dnes nevíme, „víme však, že až se zjeví, že mu budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký je“ (1 Jan 3,2).

POPRAVA UKŘIŽOVÁNÍM

ve světle archeologie

Ústřední myšlenkou křesťanského poselství je víra v ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Spasitele. To, že by se měl Mesiáš ponížít a vzít na sebe hříchy lidstva, tedy trpět, zemřít a tím nás spasit, bylo učení, které lidé starověku těžko chápali. Nerozuměli mu ani učedníci, kteří žili v blízkosti Ježíše Krista.

S úžasem sledujeme, že náš Spasitel přijal ten nejkrutější a nejponížejší trest smrti — ukřižování. Zdá se nám, že jako Syn Boží si mohl zvolit méně hanebnou a bolestnou smrt. Ježíš nastoupil však tuto cestu, aby ukázal celému vesmíru, jak hrozný je hřích a rovněž jak velká je milost Boží.

CO ZNAMENÁ BÝT UKŘIŽOVÁN?

Pro mnohé křesťany se stal kříž symbolem úcty. Kříž stojí na čestných místech, v kostelích a v chrámech. Lidé je nosí jako symbol víry, protože kříž považují za znamení triumfu a vítězství Spasitele nad hříchem a smrtí. Málokdo si však uvědomuje, jak strašným smrtícím nástrojem kříž byl.

Křižování vynalezli Fénicičané. Chtěli trestat zločince pomalu a nelítostně. Kříž zaručoval smrt stejně zdoluhavou jako bolestnou. Po Fénicičanech převzali tento způsob popravy Peršané a nakonec s velkým úspěchem Římané, kteří jej používali jako odstrašující prostředek a trestali jím zběhlé otroky, provinilé cizince a politické nepřátele v podmaněných zemích. Římská občana nesměli být křižováni, nesměli umírat tak strašným a ponižujícím způsobem.

Ježíš Kristus však před ukřižováním zakusil ještě hroznější římské bičování. Tomuto bičování říkali „poloviční smrt“, protože zbičovaný mívá smrt na jazyku. Nebylo spojováno s žádným jiným trestem. Oba lotři, kteří měli být onoho dne ukřižováni, bičováni nebyli. Když Židé žádali popravu Ježíšovu, nechal Pilát Krista zbičovat a doufal, že to vzbudí u Židů soucit. Chtěl Ježíše zachránit. V žádném případě nepočítal s ukřižováním. Věřil, že zbičování bude dokonalou náplastí na horké hlavy Židů. Tento krutý trest převýšilo jen křižování. K bičování používali „flagelum“. Ke krátké dřevěné rukojeti byly připevněny kožené řemínky. Na konci každého byla přišita kost, kousek řetězu nebo kovová kulička s ostny. Při vykopávkách v Ezebonu našli pracovníci Andrewsovy univerzity podobnou kuličku o průměru 2 cm připevněnou k řetězu. Jistě si dokážeme představit, co mohl vykonat takový nástroj na zádech ubohé oběti, která byla navíc ještě přehnutá přes kamenný sloup, aby byla záda dokonale napnutá. Bičování trvalo maximálně

2—3 minuty, jinak by oběť zemřela, což se také dosti často stávalo. Zbičovaný se nepostavil na vlastní nohy, musel být poléván vodou a odnesen. Tímto hrozným utrpením musel projít náš Spasitel. Potom ho čekal ještě hroznější trest.

SVĚDECTVÍ VYKOPÁVEK

V červnu roku 1968 během stavebních prací severně od Jeruzaléma narazily náhodou buldozery na skalní hroby. Tyto hroby pocházejí podle nalezených nápisů a keramiky z období mezi prvním stoletím před a prvním stoletím po Kristu. Izraelské oddělení pro výzkum starověké pověřilo svého archeologa Vasilu Caferise, aby hroby podrobně prozkoumal. Caferis objevil během vykopávek jeden z nejpovzbudivějších nálezů poslední doby — kosterní pozůstatky člověka, který zemřel následkem ukřižování. Je to vůbec první nález tohoto druhu. Pro nás je cenný také tím, že k ukřižování došlo přibližně ve stejnou dobu, kdy byl ukřižován Ježíš Kristus.

V červnu roku 1970 měl bratr Horn přednost cestovat s panem Caferisem ze severní Galileje do Jeruzaléma. Během cesty mu tento izraelský archeolog sdělil určité podrobnosti o objevených hrobech.

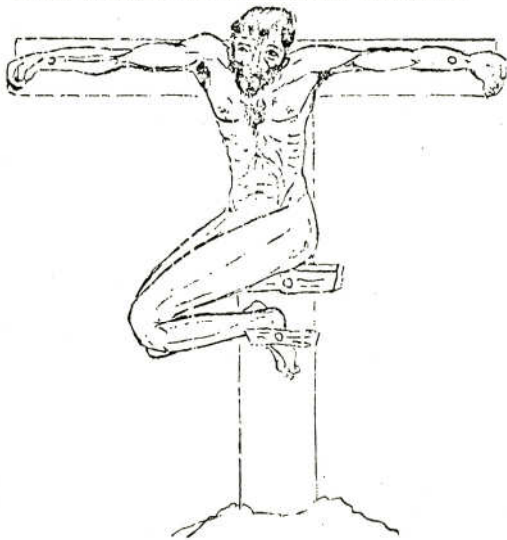
JEDINEČNÁ KOSTRA

Pozornost archeologů se zaměřila na kamennou nádobu, ve které byly kosti dospělého muže, jenž zemřel ukřižováním ve věku kolem 28 let. Na kamenné nádobě, ve které byly uloženy kosti, bylo hebrejskými písmeny napsáno jméno ukřižovaného — Jochanan ben Chagqol. Profesor Haas se svými spolupracovníky kosti co nejpečlivěji prozkoumal. Muž byl vysoký 170 cm. Jeho kosti ukazují, že nebyl nikdy vážně zraněn, neměl žádnou patologickou deformaci, nebyl nikdy zaměstnán těžkou fyzickou prací. Obě patní kosti ukřižovaného byly probity železným hřebem dlouhým 17 cm. Mezi hlavou hřebu a kostí byla destička z akátového dřeva. Konec hřebu byl ohnutý a nad ohybem byl kus sukovitěho olivového dřeva, který byl součástí svislé části kříže. Hřeb nemohl prorazit suk a ohnul se. Spodní část předloktí pravé paže byla škrábnuta v místě, kde procházel hřeb, to je v zápěstí, kde je možné nahmatat malou prohlubeň. Holenní kosti ukřižovaného byly zlomeny, jak se to obvykle dělálo několik hodin po ukřižování.

V případě našeho ukřižovaného muže se zjistilo, že mu byly odříznuty nohy od těla. Ti, kteří ho sundávali z kříže, nemohli vytáhnout ohnutý hřeb ze sukovitěho olivového trámu, a tak uřízli nohy i kus trámu. Všechno se v hrobě našlo — zlomené a uříznuté

holenní kosti, hřeb i s kusem trámu z kříže — a dostalo se znovu na světlo téměř po dvou tisíciletích.

Studium probodených patních kostí vedlo k překvapivým závěrům. Ukázalo se, že křižování nebylo prováděno tak, jak je zachycují obrazy malířů, to je ve vzpřímené poloze. Nejstarší také vyobrazení ukřižování Krista pochází z roku 440 n. l. Nález ukřižova-

ného muže jasně ukazuje, že popravený byl přibit ke kříži s pokrčenými a zkroucenými nohama směrem doprava. Hřeb byl vbitý do levé paty z levé strany na pravou a pak procházel pravou patou rovněž z levé strany na pravou. Nemáme důkazy, jestli se tak probíjely nohy každému ukřižovanému a jestli tomu tak bylo u Krista. Pokud ano, pak by to bylo přesným naplněním prvního proroctví o Mesiáši „... ty jemu rozdrtíš patu“ (1 Moj 3,15).

Pokud se týká přibíjení horních končetin, je známo, že hřeby nebyly vbíjeny do dlaní, ale přes zápěstí. Váhou těla by se vazivo na dlaních trhalo a neudrželo by odsouzeného. Také tuto skutečnost potvrzuje nález kostí ukřižovaného.

POHLED NA KŘÍŽ

Zkusme si představit na základě tohoto nálezu a zpráv evangelií, jak asi musel vypadat pohled na kříž. Římané křižovali tak, že oběť měla pokrčené nohy, aby se mohla opřít o hřeb a vytáhnout vzhůru. Paže byly rozepjaty ve tvaru písmene V. Každý ukřižovaný, včetně našeho Spasitele, prožíval dvě nesnesitelné věci: předně nesmírně krutou bolest v zápěstí s křečovitým tuhnutím svalů na rukou a ramenou. Druhá věc byla, že ukřižovanému ochrnovaly svaly po stranách hrudního koše. Mohl se nadechnout, ale nebyl schopen vydechnout. Aby mohl dýchat, musel se vzepřít o krvácející nohy. Jakmile se však váha těla přenesla na chodidla, hřeb, kterým byly obě nohy probodeny, tlačil silně na horní okraj rány. Když pak už nebylo možné snést bolest dole, klesalo tělo stále níž a kolena se prohýbala čím dál víc, až oběť s hrůzou zjistila, že

zase visí za ruce a nemůže dýchat. Tyto hrozné mučivé pohyby se opakovaly.

Odsouzenci byli ponecháni na kříži obyčejně tak dlouho, dokud byl zájem diváků. U Židů to bylo zpravidla do večera. Pak vojáci zlomili ukřižovaným holenní kosti obyčejně přeražením nějakým těžkým a tvrdým předmětem. Pak se ukřižovaní nemohli zvedat, aby se nadechli, a umírali udušením. Žoldnéři to učinili oběma lotrům, ukřižovaným spolu s Kristem. Náš Pán byl v té době již mrtev.

Následkem čeho však Ježíš zemřel? Kněží a přední mužové byli udiveni, když zjistili, že Kristus je mrtev. Smrt ukřižováním byla zdoluhavá. Bylo těžké určit, kdy život vyprchal. Nebylo však slýcháno, že by někdo zemřel do šesti hodin po přibití na kříž. Vojáci nelámali Kristovy údy proto, že Kristus byl již mrtev. Aby vyhověli přání kněží, probodli jeho bok. Kdyby byl život ještě neuhasl, tato rána by byla přivodila okamžitou smrt. Nebyla to však rána způsobená kopím, ani tělesná muka ukřižování, co způsobilo Kristovu smrt. Ono zvolání v okamžiku smrti, krev a voda, která vytekla z jeho boku, naznačují, že mu puklo srdce duševní trýzní. Krista zabil hřích světa.

Snad si dokážeme nyní lépe představit, co všechno musel náš Spasitel vytrpět, aby nás zachránil. Kromě římského bičování, nesení kříže na Golgotu a hrozného ukřižování to bylo i psychické utrpení, protože vzal hříchy světa na sebe. Ježíšovo ponížení a odloučení od nebeského Otce bylo tak velké, že to žádný člověk nikdy nepochopí.

BLÁZNOVSTVÍ KŘÍŽE

Sotva se dokážeme vžít do postavení apoštolů, kteří měli hlásat poselství o ukřižovaném Spasiteli lidem, kteří znali křížování. Nebylo lehké hlásat ani přijmout náboženství, jež stavělo své učení na víře v Boha, který podstoupil nejhanebnější smrt.

Apoštol Pavel ještě po mnoha letech připomíná tuto skutečnost v dopise Korintským. Píše, že hlavním námětem jeho kázání je ukřižovaný Kristus, který je pro Židy „skandalon“ a pro pohany „moria“ (1 Kor 1,18.23). Tyto dva řecké termíny jsou velmi výstižné. Slovo „skandalon“ znamená pohoršení. Z něho pochází termín — skandál, veřejná ostuda, pohoršlivá událost. Slovo „moria“ znamená bláznovství, nesmyslnost a absurdnost. Cožpak to nebyl skandál pro Židy, když podle Starého zákona je „prokletý každý, kdo visí na dřevě“? (5 Moj 21,23). Cožpak to pro pohany nebylo bláznovství, věřit a ctít Boha, který zemřel jako vyvrhel společnosti?

A přece slovo kříže vítězně prošlo celým světem. Slovo kříže je totiž Boží mocí (1 Kor 1,18). Ten, kdo je přijme, získá pokoj, který svět nemůže dát, získá radost a jistotu spasení.

Zpracoval MILAN DROBÍK

NÁŠ PŘÍMLUVCE A SOUDCE

V Písmu svatém čteme v 1. epistoletě Jana 2,1: „Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvce, Ježíše Krista spravedlivého.“

Proč se vlastně za nás Ježíš přimlouvá? Prosí Otce, aby nám odpustil hříchy? Vždyť je sám na zemi odpouštěl! Přemlouvá Boha, aby nám byl milostivý? Bůh přece člověka miluje tak, že za něj neváhal obětovat svého jediného Syna! Jak tedy rozumět přímluvě službě Pána Ježíše?

V pohanských náboženstvích musel člověk, který si chtěl naklonit nějakého boha, přinést oběť. Přinesl ji do chrámu a tam kněží, kteří zprostředkovali styk člověka s božstvem, oběť bohu předložili. Čím byla cennější, dražší, tím větší šanci měl dárce na získání boží přízně. A byl-li bůh právě rozhněvaný, smíření přišlo draho — lidé mnohdy neváhali přinést i tu nejvzácnější oběť — lidský život. Podobné pojetí přejali i někteří křesťané a stejně chápou Kristovu oběť i přímluvu.

V Písmu však čteme něco docela jiného: ne člověk, ale Bůh přináší oběť. Bůh „nás smířil sám se sebou skrze Krista“ (2 Kor 5,18). Kristus byl smířující obětí, ale nezemřel, aby nás Bůh miloval, ale protože nás Bůh miloval. „V tom je láska: ne, že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy“ (1 Jan 4,9.10).

Slovo Boží hovoří na mnoha místech o smrti Pána Ježíše jako o podmínce našeho spasení. Právě tak důležité pro naši spásu je vzkříšení Pána Ježíše a jeho přímluva za nás! „Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!“ (Řím 8,34). Proč je tak důležité i jeho zmrtvýchvstání a jeho přímluva za nás? Apoštol Pavel vysvětluje: „Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu“ (1 Kor 15,17.18). Apoštol Pavel chce vlastně říci: Ne, vaše víra není marná, bez naděje, už nejste ve svých hříších, protože „máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu“ a „přináší dokonale spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žid 8,1; 7,25).

Bůh nás nechce pouze osvobodit od trestu za hřích, osvobodit z odsouzení, ale především nás chce vysvobodit z hříchu (Mat 1,21). Chce nás spasit ne v našich hříších, ale z našich hříchů. Proto „je živ“, proto „zasedl po pravici Božího trůnu“, aby přinesl „dokonale spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu“. Proto nejen za nás zemřel, ale i vstal a žije na věky.

V okamžiku, kdy Pán Ježíš vstoupil do nebes a byl oslaven jako Král a Pán, přijal „veškerou moc na nebi i na zemi“ (Mat 28,18), a „dal dary lidem“ (Ef 4,8). Dal učedníkům dar Ducha

svatého, kterého Pán Ježíš nazývá tak, jak byl sám nazván jako náš Zástupce v nebesích — parakletos — pomocník, obhájce, přímluvce. Duch svatý, tento nebeský Pomocník, nám pomáhá vítězit nad hříchem. Nejprve svým působením oživuje naše svědomí tak, že poznáváme své hříchy. Bez jeho působení nemůžeme činit opravdové pokání a dosáhnout tak odpuštění hříchů. Působením Ducha svatého se mění naše pohnutky, zvyky, povaha. Změna srdce se projeví praktickým křesťanstvím. Biblické pokání není jen vyznání hříchů, ale také jejich zanechání a náprava. Takové pokání bychom nikdy nedosáhli vlastní silou a mocí. Je nám to umožněno v Kristu, který je živ pro nás; je to jeho dar lidem. Díky daru Ducha svatého je naše srdce naplněno láskou k Bohu a bližnímu a tím se naplňuje i zaslíbení nové smlouvy mezi Bohem a lidmi: „Dám zákony své do jejich srdce a napíšu jim je do myslí“ (Žid 10,16).

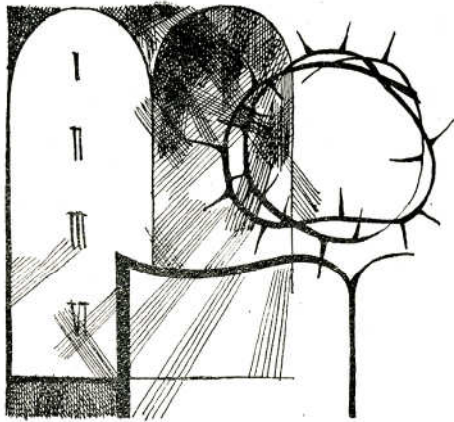
Nová smlouva je nový vztah věřícího k Bohu. Už nepotřebujeme lidského kněze jako lid staré smlouvy. Velekněz každoročně předstupoval před Boha s krví obětních zvířat, ta však nemohla „očistit svědomí hříšníka“ (Žid 9,9), nezbavila ho hříchu. V Kristu máme velekněze, který nás obětí sama sebe očistil od hříchu a tím nám zprostředkoval volný přístup přímo k Bohu. Předstupujeme před Boha v „plné jistotě víry“ a v naději, že „ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný“ (Žid 10,11-23). Naše důvěra v Boha se neopírá o naše zásluhy, ale vzhlížíme s vírou a nadějí k tomu, který za nás zemřel a za nás nyní stojí před svým Otcem.

Pán Ježíš po své smrti „vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář“ (Žid 9,24). Nás „pověřil“, abychom byli na zemi na jeho „místě“, jeho „posly“ (2 Kor 5,18-20). Není to lehká úloha být na zemi představitelem Kristovým. Pán Ježíš to ví lépe než kdokoli jiný, protože „nemáme přece velekněze, kterému by byly cizí naše slabosti; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my“ (Žid 4,15). Proto nám posílá Pomocníka — Ducha svatého. Kdo s pomocí Kristovou, mocí jeho Ducha, stojí zde na zemi na místě Kristově, Kristus se staví na jeho místo před svého Otce. „Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi; kdo mne však zapře před lidmi, toho i já zapru před svým Otcem v nebi“ (Mat 10,32.33). Nejde jen o vyznání ústy, ale o vyznání života víry. „Bojuj ten dobrý boj víry, dosáhni věčného života, k němuž i povolán jsi a vyznals dobré vyznání před mnohými svědky“ (1 Tim 6,12).

PÁN JEŽÍŠ — SOUDCE

Na místo hříšníka se staví Pán Ježíš, a proto na hříšníka Bůh pohlíží jako na čistého a spravedlivého. O jeho

ospravedlnění vlastně rozhoduje Pán Ježíš a tím koná i dílo Soudce. Pán Ježíš jako Bůh je vševědoucí a jako člověk zakusil všechna pokušení, a tedy nejlépe rozumí člověku — jeho slabosti a bídě. A jako takový může spravedlivě rozhodnout, do jaké míry je pokání člověka upřímné, jeho boj víry opravdový. To je důvod, proč „Otec nikoho nesoudí, ale všechen soud dal Synovi“, „poněvadž je Syn člověka“

Souvislosti Kristova díla přímlyuce s jeho dílem soudce byla zobrazena ve starozákonním obraze dne smíření. Byl to právě ten jediný den, kdy velekněz mohl vstoupit do svatyně svatých — před Boží tvář. Tehdy se rozhodovalo na základě vyznání hříchů o tom, komu budou hříchy odpuštěny, nebo v opačném případě bude z lidu Izraelského vyloučen (3 Moj 23,27.29). Pro Židy znamenal den smíření den soudu.

Když Kristus vstoupil po svém nanebevstoupení do nebeské svatyně, apoštol Petr napsal: „Přišel totiž čas, aby soud začal od domu Božího“ (1 Petr 4,17). Podle Danielova proroctví měl tento soud začít těsně před druhým příchodem Kristovým (Dan 7,10). První křesťané věřili, že Pán Ježíš brzy přijde. Nebáli se soudu, protože věděli, že mají v nebi Přímlyuce. Věděli, že Pán Ježíš nikoho neodsuzuje, ale naopak, osvobozuje toho, kdo jej vyzná zde na zemi. S touto pevnou vírou a nadějí toužebně vzhlíželi k jeho druhému příchodu. Pán Ježíš však nepřicházel. Proč? Apoštol Pavel na tuto otázku odpovídá v dopise Tessaloničenským věřícím: den Kristův „nenaštane, dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti. Ten se povýší nade všechno, co má jméno Boží, usedne v chrámu Božím; a bude se vydávat za Boha“ (2 Tes 2,3.4). Apoštol Pavel výrazy převzatými z proroctví knihy Daniele popisuje dobu, po kterou bude v církvi nebeský Velekněz nahrazen lidskými kněžími, jeho jedinečná oběť nahrazována mešními obětmi, jediný Přímlyuce nahrazen zástupem živých i mrtvých lidí. Takto zastíněn přestal být Pán Ježíš pro věřící Pomocníkem v boji víry a v důsledku toho ztratili i „útočiště v naději“, v níž byli první křesťané „bezpečně a pevně zakotveni“ (Žid 6,18.19). Radostnou nadějí vystřídal strach a hrůza ze soudu. Pravdou bylo opovrže-

no, lid Boží pošlapán. Bylo to způsobeno mocí, znázorněnou v Danielově proroctví (7. a 8. kap.) malým rohem. Ale i tomu proročké hodiny odměřily svůj čas.

V době, kdy skončila nadvláda malého rohu — moci nahrazující a svévolně zastupující Krista, zasedl v nebesích soud (Dan 7,26.11-13). Na základě proroctví Daniele (8,14; 9,22 až 25) věříme, že soud zahájil svou činnost v roce 1844. Tento soud „začal od domu Božího“, tedy od věřících všech dob a rozhoduje o tom, zda budou vymazány záznamy jejich hříchů nebo jejich jména z nebeských knih (Zjev 3,5). O tom rozhoduje přímlyuce Kristova, který na tomto soudu zastupuje své věrné jako jejich obhájce. Takovýto způsobem bude v den Kristova druhého příchodu už rozhodnuto o těch, kteří budou vzkříšeni k věčnému životu.

Soud nad věřícími se neodehrává proto, aby Bůh „zjistil“, zda jsme přijali jeho Syna za svého Spasitele nebo jsme ho zapřeli. Tento soud zjevuje obyvatelům celého vesmíru, že Boží rozhodnutí o odpuštění v Kristu je spravedlivé. Tento soud je pro vesmírné bytosti demonstrací Boží spravedlnosti a odpouštějící lásky, která byla satanem na počátku velkého sporu zpochybněna. Tento soud skončí těsně před druhým příchodem Pána Ježíše a s ním skončí i Kristova přímlyuce za nás. Pak přijde jako Pán pánů a Král králů, jako Soudce, aby se ujal vlády i soudu.

Soud nad těmi, jejichž jména nebyla nalezena nebo byla vymazána z knihy života, se bude konat v nebesích po druhém příchodu Kristově na zem. Na tomto soudu Kristus už nevystupuje v roli obhájce, ale soudce. Spolu s vykoupeními bude soudit během tisíce let lidi i padlé anděly podle jejich skutků (Zjev 20,4.11.12; 1 Kor 6,2.3). Ke konci tisíciletí se vrátí Kristus s vykoupeními na zem, bezbožní budou vzkříšeni, aby vyslechli rozsudek a vytrpěli trest (Zjev 20,7-9.13-15). Tak jako kdysi velekněz vyšel ze svatyně a symbolicky vložil hříchy na kozla, který pak byl vyhnán na poušť, aby tam zemřel, Kristovo dílo Soudce se uzavře potrestáním satana.

Dnes ještě Kristus stojí před svým Otcem jako Přímlyuce. Brzy se však vrátí jako Soudce. Bude to den „veliký a hrozný“, ale jen pro ty, kteří Krista zapírají, odmítají smíření s Bohem.

Hřešíme, snad někdy svým životem Krista zapíráme, avšak „jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti“ (1 Jan 1,9). Klesáme, ale povstáváme, bojujeme a vítězíme, když pohlédneme s vírou na toho, který stojí před Otcem za nás. To proto, že nás posiluje zaslíbení Písma uvedené na začátku: „Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímlyuce, Ježíše Krista spravedlivého.“

MIROSLAV KYSILKO

KDE VŠAK JE BERÁNEK?

Abraham

na vrcholu tři probolených dnů
vysoko nad rovinou pochopitelného
staví oltář věřící poslušnosti

A nezůstalo nic
co by moh' ještě udělat
je to však málo
Nebe je ještě daleko

Jen díky beránkovi
připravenému
syn zůstal
nezabitý.

Nemohl jsem vzít s sebou nic jiného než dřevo poslušnosti, oheň víry a meč ochoty zabít všechny vlastní jistoty. Na hoře Moria, na vrcholu mých snah, můj smutný oltář vzdávání nikdy nedosáhne nebe. A má vlastní oběť na urovňování dříví brzy shoří. Ta mi přece nebe nepřiblíží! Ne, to ten připravený a darovaný beránek.

Já jdu jen tři dni na vrchol hory a postavím oltář. Více nemohu udělat. Tu pravou oběť pokládá na oltář On, Bůh, který ji opatřil (1 Moj 22,8.14).

Dáváš mi, Bože, abych ti měl co dát. To, co požaduješ, sám napřed nabízíš. Provždy ti zůstávám dlužen obětí. To, co mám a čím jsem bohatý Abraham, všechna moje stáda zůstala v Bersabě. K setkání s tebou je třeba jiného beránka. Připraveného, darovaného, tvého.

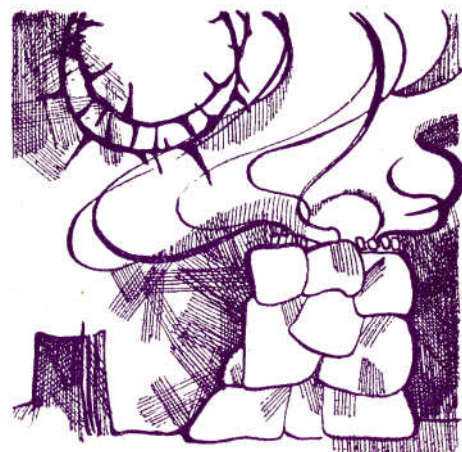
Když chci, Otče, k tobě, zodpovědně a upřímně hledám cestu. Nedbám únavy nocí a dní. Až na hoře Moria, na konci svých možností, které mě k nebi nedovedou, vidím tvou připravenou cestu. Jedinou. Od tebe ke mně jde skrze Krista. Připraveného, darovaného, tvého — Beránka.

Nabízíš oběť, pro kterou je možno ti věřit. Dáváš napřed to, co ti mám dát. Dáváš peníze, abych ti mohl zaplatit dluh. Platíš krví svého Beránka, aby úrok života zůstal mně. Bez Krista není k tobě kudy jít.

Beránka jsi připravil.

Jen vírou podpaluji tvou oběť.

P. ŠUSTKOVÁ

POZNAL JSEM PÁNA JEŽÍŠE A VYZNÁVÁM JEJ

Chtěl bych podat osobní svědectví o tom, jak jsem poznal Pána Ježíše a čím se on stal pro mne.

Vyprávěli mi o něm v útlém dětství rodiče, když mne učili spínat ručky a vzývat jeho jméno. Pozorně a zvědavě jsem naslouchal tatínkovi, když mi přímo před očima vymaloval krásnou betlémskou krajinu, kde pastýři pásli stáda oveček. Otec vyprávěl o sboru andělů, kteří zpívali: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle!“ V duchu mne přivedl k jesličkám, kde leželo malé pacholátko ovinuté do plenek. Maria a Josef byli s ním. V duchu jsem poklekal s pastýři a klaněl se děťátku — Spasiteli světa. — Dodnes slyším lbeznou píseň, kterou mi zpívala maminka, když se vžívala do citů Mariiných:

*„Zpívala Synu matička, chtěla, aby spal;
byla to píseň sladičká, Pán naslouchal ...*

Píseň vyjadřovala radost z narození dítěte, ale svým malým srdcem jsem z ní vycítil, že dítě bude muset trpět, že tak jako nemají pro ně místa v domě, tak mu budou působit bolest i v budoucnu.

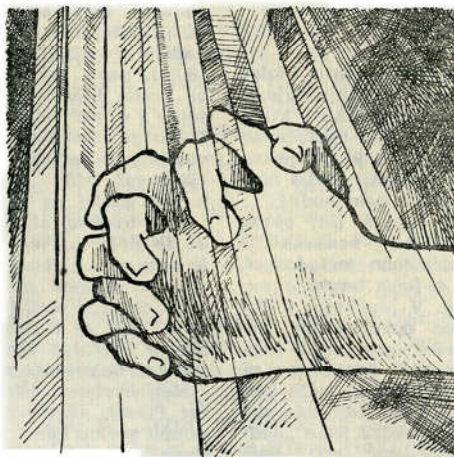
Když jsem povyrostil, chodil jsem s rodiči do přírody a na pole, kde pilně pracovali. A otec často vypravoval o Pánu Ježíši, který jako učitel a kazatel promlouval k shromážděnému zástupu venkovanů na hoře Blahoslavenství, kde se všichni mohli těšit z krásy přírody. Tatínek uměl s důrazem a láskou citovat výroky Ježíšovy: „A o oděv, proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou — a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich.“ Kdykoli mluvil o Bohu, sundal klobouk. Když vyslovil jméno Pána Ježíše, mírně sklonil hlavu. Pamatuji si na zpačtěl, jak připomínal slova velkého Učitele: „Pohledte na nebeské ptactvo; neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je náš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější?“ Při práci si rád propěpřoval radostné duchovní písně. Některé se hluboko vryly do mého srdce:

*„Bože, chválím tebe; Pane, moc tvou velebíme,
kterou zná zem i nebe; skutkům tvojm se divíme ...
Když se vše v světě mění, ty sám jsi bez proměny ...!“*

Za noci mi otec často ukazoval hvězdnatou oblohu, kterou stvořil velký Bůh. Ten, jenž učinil celý vesmír a má svůj trůn nad hvězdami, sklonil se k nám hříšným lidem, poslal svého jednorozeného Syna — Pána Ježíše Krista, který nás vykoupil.

Rodiče mne učili vděčnosti k Spasiteli. Vyprávěl mi, že jsem jako ně-

kolikaměsíční dítě v důsledku španělské chřipky umíral. Oni tehdy slíbili Bohu, že když mne zachová při životě, věnují mne jeho službě. Proto jsem svůj život bral jako Boží dar a snažil jsem se činit Boží vůli. Prodělal jsem těžkou operaci, po níž jsem měl ochrnutá ústa a jazyk. Díky Bohu, že po delší době jsem mohl normálně mluvit, vydávat svědectví o Boží dobrotě a zpívat písně k jeho chvále. Otec mi v utrpení citoval Ježíšova slova: „Co by bylo platno člověku, kdyby celý svět získal a na duši své škodu utr-

pěl?“ Maminka pak připomínala výrok apoštola Pavla: „Milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému.“ Ona mne učila milovat Krista a držet se ho za všech okolností. Ráno vřdycky brzo vstávala, aby vypravila otce do práce na šachtu. Při práci zpívala duchovní písně jednu za druhou. Dodnes je umím všechny zpaměti. Byly pro mne kázáním o Kristu, později v životě byly mou posilou ve zkouškách víry a ve mdlobě. Slyším ty povzbuzující melodie:

*„Můj Ježíš mé jest žití, můj díl a zisk
můj jest,
jej vděčně vždy chci cítiti a vzdávati
mu čest ...
On rány moje hojí svým vínem,
olejem
a v jeho krve zdroji čist od všech
hříchů jsem ...“*

Když jí bylo hodně úzko a já jsem viděl v jejím oku slzu, tehdy zpívala a dodávala si odvahy:

*„Když kol tebe zuří moře zbouřeno
a ty chceš lkát smuten, že vše
ztraceno,
sečti všechny dary, které Pán ti dal,
a v tvém srdci zazní nová píseň
chval!“*

Takto jsem poznal Pána Ježíše od svých nejdrazších, jednoduchou, ale Boží a správnou cestu — skrze Písmo, modlitbu, duchovní píseň a jejich prožité náboženství. Rodiče byli jen lidmi

s lidskými nedostatky, ale naučili mne, kde mám hledat pomoc ve své nedokonalosti a slabosti, ukázali mi pravý zdroj síly a pozhánání.

V dospělém věku jsem měl možnost ověřit si, zda základy, které byly postaveny doma, jsou opravdu pevné a zda víra v Krista postačí na všechny mé životní situace. Vyznávám z celého srdce, že Ježíš mne nikdy neopustil. Byl mou silou, když jsem příliš silně cítil svou bídu a nedokonalost. Přijal jsem jeho spravedlnost. V něm jsem našel pokoj s Bohem. Mou největší touhou je být mu podobný v myšlení, slovech i činech, mít jeho laskavý charakter. Není lehké učit se jeho tichosti a pokoře, ale to jsou dva důležité předměty, které můžeme zvládnout jen s jeho pomocí.

S apoštolem Petrem volám ve víře: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!“ Nejednou jsem jako Petr hořce zaplakal nad sebou, ale pohled mého Mistra mi dodal nové síly, abych jej mohl směle vyznávat. Ve zkouškách života jsem si stísněně kladl otázky jako pochybující Tomáš, ale vždy znovu po bojích jsem volal s věřícím Tomášem: „Pán můj a Bůh můj!“ — Častokráte, dokud jsem se nepřesvědčil, uvažoval jsem jako Natanael o tom, „co může z Nazareta dobrého být“. Když jsem však ve zkušenosti lépe poznal Ježíše, zvolal jsem s Natanaelem: „Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi ten král Izraelský!“ — S Janem, miláčkem Páně, jsem v duchu spočinul na Kristově hrudi. Tam se mi dostalo útěchy, tam jsem slyšel Ježíšův něžný hlas. Jan je mi z apoštolů snad nejbližší, protože ve svém evangeliu promlouvá nejtěšlivěji řečí o Spasiteli a jde „na hlubiny“. V knize Zjevení ukazuje Beránka Božího, kterého budou zástupy vykoupených chválit na věčné věky. — S Pavlem vyznávám: „Pro mne žít znamená — Kristus.“ On je pro mne cesta, pravda i život. S Pavlem volám, že neumím kázat nic jiného než Krista ukřižovaného a zmrtvýchvstalého. Ježíš tu stojí jako jediný uprostřed dějin lidstva a praví, že má klíče hrobu i smrti. Petr, Tomáš, Natanael, Jan, Pavel — všichni museli být položeni do hrobu, ale Ježíš je vzkřísí, až přijde jako Král králů a Pán pánů.

Pak se setkáme se všemi, kteří zesnuli v Kristu. Uvidíme se s našimi prarodiči z ráje, s Noemem, s Abrahamem, s Davidem, s proroky, kteří očekávali Mesiáše. Věřím, že se tam setkám i se svým otcem, kterého jsem v modlitbě v jeho poslední chvíli odevdával do rukou Ježíšových, jimž se on ochotně poroučel.

Toto je moje skromné svědectví o mém Pánu. Prosim jej, aby mne zachoval v živé víře, dal mi bojovat dobrý boj a dovolil učinit ještě nejednu radostnou zkušenost.

MILOSLAV ŠUSTEK

Pán Ježíš tě nemá rád, protože zlobíš

„Pán Ježíš tě nemá rád, protože nejsi hodný, a on zlé a zlobivé děti nechce.“ Kolikrát jsme slyšeli podobná slova z úst rodičů a dospělých, kteří chtějí výchovně zapůsobit na své děti. Neprovinil ses také používáním podobných argumentů, nebo myslíš, že je to tak správné? Rodiče a vychovatelé by neměli nikdy říkat něco tak nepravdivého. Jsme přesvědčeni, že Pán Ježíš nás má rád více než kdokoli z lidí. Ani ve snaze přivést děti k poslušnosti nevytvářejme nikdy falešné představy o našem Spasiteli.

Děti zvláště v raném věku svým rodičům naprosto důvěřují. Často si také dlouho pamatují slova, která rodiče pronesli v hněvu nebo v netrpělivé vý-

chovné snaze. Velmi často, i když možná neúmyslně, vyjadřujeme před dětmi myšlenku, která v podstatě nemá nic společného s křesťanstvím, ale je projevem pehauského smýšlení: „Ježíš mne má rád, jen když jsem hodný.“

Bible kreslí úplně jiný obraz Pána Ježíše. Nikdy nenaznačuje jeho nesláost nebo náladovost, zato hovoří o jeho trvalé a neměnné lásce. V epístole k Římanům čteme pozoruhodný výrok: „Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Řím 5,8). Kdy nás má Pán Bůh rád — když jsme „hodní“, nebo když jsme „zlí“? Boží láska pramení z jeho stálosti. Bůh ji neprokazuje jako odpověď

na dobrotu člověka. Jak úžasná to musela být láska, která vedla Krista na kříž, aby zemřel za lidstvo, které se k němu staví zády? Jaká škoda pro ty, kdo nepoznali a nepochopili velikost lásky Pána Ježíše.

Jistě si vzpomínáte na apoštola Petra, který tak ošklivě zapřel svého Mistra. Když kohout ohlásil příchod nového rána, Petr si vzpomněl na Ježíšova slova. Jejich oči se setkaly. V Ježíšově pohledu nenašel náznak hněvu nebo pohrdání, ale hlubokou lítost a soucit. Ta velká láska, která zářila z Ježíšových očí, přivedla Petra k pokání, k opravdovému pláči nad sebou.

Naše děti se musejí seznámit s tímto pravým Spasitelem, který je má vždycky rád, každý den, rok co rok. Jistě, musíme vést děti k poslušnosti a správnému chování, vždyť bible rodičům radí: „Tretej svého syna, pokud je naděje a nechtěj jeho zkázu“ (Př 19,18), nebo také: „Zvykej dítě na cestu, kterou má kráčet, ne-sejde z ní ani ve stáří“ (Př 22,6). To je povinnost rodičů a vychovatelů, ale máme snad dětem vštěpovat názor, že Boží láska k nim závisí na jejich chování?

Měli bychom si uvědomit a také to dětem říkat, že Pán Ježíš je smutný a zklamaný, když mluvíme a děláme nesprávné věci. Naše chování však jeho lásku nemění. Děti se musejí naučit rozlišovat tyto dvě věci, aby mohly správně odpovědět na Boží lásku.

Měli bychom důkladně studovat Písmo, abychom sami porozuměli svému Pánu. Až potom budeme schopni učít své děti poslouchat a milovat Spasitele. Rodiče mají od kolébky ukazovat

dětem nebeského Otce a jeho lásku. Podobně jako oni sami mají projevoval lásku k dětem od nejútlejšího mládí. Děti musejí mít jistotu, že je rodiče mají rádi. Když jsou děti neposlušné nebo zlobí, rodiče to rmoutí, jsou z toho nešťastní, bolí je to, ale mají je rádi stále. Na tomto praktickém příkladě se děti učí chápat Boží lásku k nám lidem. Hřešme-li, Boha to rmoutí, ale má nás stále rád. Děti by měly mít jistotu o lásce Pána Ježíše. Milující a laskavý Spasitel se má stát osobním přítelem dětí, kterého budou poslouchat z vděčnosti.

Neutvrzujte děti ani nepřímou v domněni, že Pán Ježíš má některé z našich nehezkých vlastností. Nepřisuzujme svou náladovost a netrpělivost také Pánu Ježíši. Spasitel se rmoutí nad naším nesprávným životem, ale nikdy nás nepřestává opravdově milovat. K. Nowak

Hodně se toho napsalo o vztahu Ježíše k dospělým, ale o tom, jaký měl Pán Ježíš vztah k dětem, se dočítáme méně. Známe Ježíšův krásný výrok: „Nechte děti a nebraňte jim přijít ke mně; neboť takovým patří království nebeské“ (Mat 19,13).

Věřící rodiče nebo vychovatelé, kteří vyprávějí dětem o biblických pravdách, zažijí s dětmi často pěkné zkušenosti. Děti mají v porovnání s dospělými mnohé přednosti. Ježíš jednou řekl: Vpravdě pravím vám: „Kdo nepřijme království Boží jako dítě, nevejde do něho.“ Dítě přijímá Boží sliby zcela samozřejmě, jednoduše, nic nekomplikuje.

Kazatel jednou vyprávěl dětem biblický příběh. Nakonec zdůraznil, že Pán Bůh pečuje o všechny lidi a pomáhá jim. Aby se přesvědčil, jak děti příběh pochopily, dal jim za úkol vyprávěný děj nakreslit. Jedno děvčátko nakreslilo na spodní část výkresu mnoho malých lidských postav. Potom zobrazilo

JEŽÍŠ A DĚTI

v horní půlce výkresu dlouhou ruku, která se dotýkala všech těch nakreslených lidiček. Kazatel dítěti povídá, že tak strašně dlouhá ruka není ani hezká a že se sem ani nehodí. Ale děvčátko odpovědělo: „To je přece ruka Boží; a je proto tak dlouhá, aby dosáhla ke všem lidem tam dole a pomohla jim.“ To dítě dalo i kazateli lekci o důležité pravdě. Je to tak jednoduché věřit v Boha a v jeho zaslíbení? Musí být k tomu člověk dítětem?

Pozorujeme-li děti, pochopíme, co měl Pán Ježíš na mysli, když chtěl dát učedníkům naučení o pokore a zavolať si k tomu dítě. V evangeliích čteme: V tu dobu přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: „Kdo je největší v království nebeském?“ A Ježíš zavolať dítě,

postavil je uprostřed nich a řekl: „Vpravdě pravím vám: Neobrátíte-li se a nebudete-li jako děti, nevejdete do království nebeského. Každý, kdo se tedy poníží jako toto dítě, ten bude největší v království nebeském. A kdo přijme jedno takové dítě ve jménu mém, mne přijímá“ (Mat 18,1-5).

I dítě má v očích Božích velkou cenu. To bychom si měli vždy připomínat, kdykoli jednáme s dětmi. Berme ohled rovněž i na to, abychom nezraňovali jemné dětské citění a nezesměšňovali či nepohoršili víru dítěte. Pán Ježíš o tom hovořil obrazně: „Kdo by svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, tomu by bylo lépe, aby mu pověsili na krk mlýnský kámen a potopili ho do mořské hlubiny“ (Mat 18,6).

Dospělí lidé mohou u dětí hodně pokazit, a to se pak těžko napravné. Náš vliv má dětem přinášet víru v Ježíše a náš praktický život má tuto víru v dětech upevňovat.

K. Šp.

ZPÍVEJME HOSPODINU

Kristova radost — píseň

MILAN DROBÍK

Nadpis tohoto článku může někoho přivést do rozpaků. Evangelia nikde výslovně neříkají, že Ježíš zpíval. Přesto je dost náznaků, které svědčí, že se Ježíš plně zúčastňoval s jinými zpěvu. Pisatelé evangelíí neopomenuli zdůraznit, že Ježíš Kristus se radoval a s oblibou chválil svého nebeského Otce.

Ježíš se ve svém dětství zřejmě učil hudbě a zpěvu tak jako ostatní židovští chlapci — nasloucháním v synagoze. „Štěstí a radost, jež naplňovaly jeho srdce, dával často najevo tím, že zpíval žalmy a písně o Bohu. Obyvatelé Nazareta často slyšeli jeho hlas, jenž chválil Boha a vzdával mu díky. Zpěvem rozmlouval s nebesy; a když si jeho společníci stýskali, že jsou prací unaveni, povzbudil je tím, že jim zapěl sladkou melodii“ (TV 43). S velkou hudbou Izraele se však setkal až při své první cestě do Jeruzaléma ve dvanácti letech.

Putování do chrámu bylo spojeno s velkou radostí. Po celou cestu zpívali poutníci žalmy, které jsou označeny jako „Písně poutníků“ nebo „Písně stupňů“. Když došli až k Jeruzalému, zpívali: „A že se postavují nohy naše v branách tvých, ó Jeruzaléme. Budiž pokoj v předhradí tvém, a upokojení na palácích tvých“ (Žalm 122,2,7).

Ježíš jak ve svém mládí tak i v mužném věku navštěvoval pravidelně slavnosti a svátky. V této souvislosti evangelisté nejčastěji hovoří o slavnosti stánků. Myslím, že každý, kdo v té době přicházel k Jeruzalému, musel slyšet již z dálky radostný zpěv a hudbu.

Hudbu v chrámě obstarával profesionální pěvecký sbor levitů. Orchester byl v době Ježíšově menší než za Šalomouna a Ezdráše. Hlavní část náboženské hudby tvořily žalmy, které zpíval sbor s doprovodem hudby v unisonu. Za nástroje sloužily harfy, hoboje, stříbrné trubky, šofary (beraní roh) a flétny, o kterých je zmínka v talmudu. Tam se praví, že flétny hrály mezihru tzv. „selah“ v žalmech. Byly to údajně nejkrásnější mezihry. Byl zde ještě jeden nástroj, který nebyl znám dříve v době Starého zákona — magrefa —

zvláštní druh varhan, které dodávaly zvuku větší hlasitosti. Obecně se říkalo, že je bylo slyšet „až k Jerichu“, což je vzdálenost asi 25 km. Je to jistě jen slovní obrat pro vyjádření hlasitosti nástroje. Jak vypadala magrefa? Tvořila ji skříň s deseti otvory, ve kterých bylo deset píšťal. Každá píšťala byla schopna vydávat deset různých zvuků. Tak bylo možno na tento nástroj zahrát sto různých tónů. Magrefa byla opatřena dvěma páry měchů.

Ježíš Kristus byl svědkem této hudby, když se zúčastnil slavností v chrámě. Každý náboženský obřad byl zahájen čtením určitých pasáží Písma. Kněží četli nejprve požehnání, Desatero Božích přikázání a Šema (Slyš, ó Izraeli). Pak následovalo obětování, po kterém byla zahrána na magrefu mezihra a kněz si poníženež klekl před oltář. Zazněl zvuk šofarů a sbor levitů zazpíval žalmy nebo části Pentateuchu (5 knih Mojžíšových). Následovala fanfára trubek, kdy se lid uctivě sklonil až k zemi. Tím obřad skončil.

Nejradostnějším shromážděním během roku byla slavnost stánků. „Tento svátek slavili věřící posvátnými zpěvy a díkůvzdáním. Krátce před tímto svátkem byl Den smíření, kdy po vyznání hříchů bylo vyhlášeno smíření lidu s nebesy. Po této přípravě se lid mohl radovat. „Oslavujte Hospodina, nebo dobrý jest, nebo na věky milosrdenství jeho“ (Žalm 106,1), znělo vítězně a společný zpěv doprovázela hudba všech hudebních nástrojů. V chrámě řídil sbor levitů bohoslužebný zpěv. Zástupy věřících, mávajících palmovými a myrtovými ratolestmi, se přidávaly k chóru“ (TV 313, 314). Při těchto posvátných a krásných bohoslužbách se jistě i Ježíš zúčastnil zpěvu a chválení Boha.

Během poslední zimy svého pozemského života navštívil Ježíš chrám ve svátek, o kterém je zmínka u Jana 10, 22,23: „Tehdy se v Jeruzalémě právě konala slavnost posvěcení chrámu. Bylo to v zimě. Ježíš chodil v chrámě v podloubí Šalomounově.“ Tento svátek byl zaveden ve 2. století př. Kristem. Začal koncem prosince a trval 8 dní. Připomínal vítězství Judy Maka-

bejského nad Seleukovci v roce 164 př. n. l. a také obnovení chrámových služeb. Tento svátek je znám jako slavnost světél — Chanuka. Celý chrám byl ozářen po celých 8 dní světlem olejových lamp. Levité konali zvláštní služby. Obyčejně zpívali žalm 30.

Ježíš však netrval většinu svého času na Jeruzalémských slavnostech. Pravidelně se zúčastňoval sobotních pobožností v synagogách. Byly to školy a modlitebny zároveň. Vznikly během babylónského zajetí. Studovali v nich Písmo, zpívali a modlili se. U Luk 4,18 čteme, že Ježíš v nazaretské synagoze povstal, aby četl knihu Izaiáše. Od dob Ezdrášových se četlo Písmo tak, že se text určitým monotónním způsobem zpíval. Je pravděpodobné, že se i Ježíš tímto způsobem zúčastňoval zpěvu.

Pán Ježíš o některých hudebních nástrojích také hovořil. V kázání na hoře, snad i s určitou ironií, napomíná své následovníky: „Když dáváte almužnu, netrubte před sebou...“ (Mat 6,2). Bohatí si najímali hráče na šofar, který šel před dárce a vytruboval fanfary, zatímco boháč okázale rozdával mince žebrákům. Všichni to mohli vidět i slyšet.

Když hovořil o svém příchodu, upozornil, že „pošle anděly své s hlasem velikým trouby...“ (Mat 24,31).

Večer před velikonoce se Ježíš sešel se svými učedníky. Při velikonoční večeři jedli předepsaný pokrm a zpívali žalmy. Po večeři zpívali žalm 117, ve kterém zaznělo mohutné Halleluja. Skupina žalmů 113 — 118 je od pradávna známa jako velikonoční „hallel“. Také Pán Ježíš s učedníky při poslední večeři zpíval tyto žalmy. V Písmě čteme: „Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu“ (Mat 26,30). Než opustil večeřadlo, zazpíval Ježíš se svými učedníky chvalozpěv. V jeho hlase nezněly tóny žalostného nářku, nýbrž radostné tóny velikonočního halleluja:

*„Chvalte Hospodina všichni
národové,
velebtež ho všichni lidé.
Neboť jest rozšířeno nad námi
milosrdenství jeho,
a pravda Hospodina na věky.
Hallelujah.“*

Ježíš Kristus zřejmě nikdy nesložil žádnou píseň, ale rád zpíval žalmy, které byly jím inspirovány. Celý Kristův život je inspirací pro mnohé básníky a hudební skladatele. O Ježíši Kristu bylo složeno snad nejvíce písní. Zpíváš i ty o něm rád? Pán Ježíš se písněmi a modlitbou posilňoval. Písně mu přibližovaly atmosféru nebes. Nezapomeň na ně ani ty. Připomeň si celý Ježíšův život a spojí tě s ním.

Stará Anna zaujímá skromné, přesto však čestné místo v životopisu Pána Ježíše. Píše se o ní v evangeliu Lukáše 2, 33-38. Z krátké zprávy se dovídáme, že v době narození Ježíše Krista byla již velmi pokročilého věku, bylo jí 84 let, a po mnoho let žila jako vdova. Ačkoli nepocházela z pokolení Lévi, přebývala stále v chrámě. Evangelista Lukáš píše: „Ta nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty a modlitbami“ (2,37). Údaj jejího věku připomíná Žalm 84. — nepřekonanou píseň o příjemnosti Božího domu. Ve svém životě denně prakticky prožívala slova tohoto žalmu.

Jméno zemřelého manžela Anny novozákonní zpráva neuvádí. Zato se dovídáme jméno jejího otce — jmenoval se Fanuel. Stejně se jmenovalo také místo, kde po velkém boji vzešlo Jakobovi slunce a kde pro něj začalo nové období života. (1 Moj 32,31) „Fanuel“ znamená „tvář Boží“.

Po krátkém (sedmiletém) manželství žila Anna po mnoho let jako vdova. Plně odpovídala pozdějšímu popisu zbožné vdovy: „Doufá v Boha a oddává se vytrvale prosbám a modlitbám ve dne i v noci“ (1 Tim 5,5). Proto jí mohl Duch svatý mnohé sdělit. Vnuknutím Ducha se dověděla, kdy bude Spasitel světa — dítě Ježíš — podle starozákonních obyčejů zasvěcen v chrámě. Náležela ke zbožnému „ostatku“, který podle příkazu Písma „hledal v knize Hospodinově a četl“ a věřil prorockým výrokům: „I vzejde proutek z pařezu Izai a výho-

PRVNÍ, KTERÁ O NĚM MLUVILA

nek z jeho kořenů vydá ovoce“ (Iz 11,1). Věřila také předpovědi proroka Micheáše: „A ty, Betléme Efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi Judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je od pradávna“ (Mich 5,1). Náležela k těm lidem, kteří očekávali vykoupění. Když zbožný Simeon pronášel svůj slavný výrok: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy — světlo, jež bude zjeveno pohanům, slávu tvého lidu“ (2, 29-32), Anna stála a s údivem sledovala kněze. „A v tu chvíli k nim přistoupila a chválila Boha“ (v. 38). Pak začala o něm mluvit všem, kteří již dlouho čekali vykoupění Páně. I přes pokročilý věk získala jedno prvenství: je tou první, která o něm mluvila. Vedena Duchem svatým viděla, poznala a jako první vyprávěla o Spasiteli, poněvadž plně přilnula k tomu, který miluje člověka a je jeho Vykupitelem.

Jméno Anna znamená „milost“. Je to velká Boží milost, že i dnes mohou mnohé ženy v podvečeru života být plně spojeny s Pánem, pod vlivem Ducha svatého poznávat skutečnosti, které jiným unikají, sloužit Bohu dnem i nocí a mnohým vyprávět o jistotě a radosti ze spasení. Je to však milost i pro nás, že mezi námi jsou takové ženy jako Anna. Potřebujeme je. Ony se mohou jako nikdo jiný za nás za všechny modlit a vyprávět nám o Spasiteli.

J. MARCOLLA

PŘÍTEL

*Když přítel zklame
a místo srdce nabídne ti ledu kus,
když každé slovo, každý pohled,
každý dotek mrazí,
když beznaděj ti otevírá náruč
plnou noci bezesných a slz,
když nepochopení ti staví v cestu
hradbu nezdolnou,
když marně voláš v srdce lidí,
ozvěna jen hluchá odpoví ti výsměchem,
když každá tvoje snaha,
všechna slova překrucována a snížena,
když u konce jsi sil —
jen nezoufej.*

*Je Někdo,
kdo slyší každé tvé slovo,
pro snahy tvoje pochopení má
a pomoci je hotov v každou chvíli.
K Němu nevoláš marně,
Jeho ucho není obtíženo;
Jeho úsměv, plný pochopení,
prozářá tvůj smutný život.
On slzy tvoje s láskou něžně setře,
tvé noci naplní spánkem spravedlivých.
On nabízí ti naději,
před níž beznaděj prchá.
On dotkne se tě,
a ty nové síly nabudeš.
On pohlédne na tebe
a pocítíš radost, jakou nezná svět.*

*On promluví —
a ve zvuku Jeho hlasu
slavičí zpěv svůj půvab ztratil.
A náhle poznáváš,
že Jeho horké, láskypině srdce
tluče pro celý svět.
Je to tvůj i můj Přítel,
Přítel, který nikdy nezklame —
J E Ž Í Š.*

V. Gajdošíková

128 MILIARD CIGARET se vykouřilo v uplynulém roce jenom v NSR. Přesto, že se proti kouření bojuje zdravotnickou osvětou, kouření se stále víc rozmáhá. Oproti předešlému roku stoupl počet vykouřených cigaret o 2,5 miliardy. Průměrně připadá na jednoho obyvatele 2065 cigaret. Stát vydělal na prodeji cigaret 9 miliard. Je nápadné, že spotřeba cigaret stoupá právě u mládeže.

ZNÁMÁ KNÍŽKA „CESTA KE KRISTU“ V HEBREJŠTINĚ

Je to první kniha od s. E. G. Whiteové, která byla před nedávnem přeložena do hebrejštiny. Prodává se v jeruzalémských knihkupectvích. Překladatelka knížky „Cesta ke Kristu“ je učitelkou a má za to, že tato kniha je svým pojetím velmi vhodná pro Židy.

FRAGMENT ORIGINALU MARKOVA EVANGELIA

Mezi nálezy u Mrtvého moře se našly také dva fragmenty Markova evangelia. Písmo je řecké. Podle názorů vědců mohou evangelia pocházet z roku 50 po Kr. Jednalo by se tedy o nejstarší novozákonní rukopis vůbec. Dosud se za nejstarší rukopis evangelia považovala část Janova evangelia z roku 135 po Kr.

50 000 NÁVŠTĚV DENNĚ

Naši knižní evangelisté navštíví na celém světě denně přes padesát tisíc rodin. Každý ze 6 000 registrovaných knižních evangelistů vykoná denně průměrně 9 návštěv. To představuje 324 000 návštěv týdně a na 16,2 milionů návštěv ročně. Práce knižních evangelistů je vyčerpávající a vyžaduje velké sebezapření. Bratr Carcich, bývalý tajemník z Generální konference, o nich výstižně řekl: „Až bude Pán dávat jednou svým věrným koruny vítězů ozdobené hvězdami, pak ty nejkrásnější obdrží knižní evangelisté.“

ZÁPADNÍ SVĚT — NEJTĚŽŠÍ MISIJNÍ POLE

Ředitel misijního oddělení Světové rady metodistických církví, dr. Alan Walker, v rozhovoru s Informační službou evangelické aliance „Idea“ konstatoval, že nejtěžším pracovním územím pro misionáře je západní svět. Naproti tomu křesťanské církve v Asii, Africe a Jižní Americe prožívají přímo explozivní růst. Zatímco na Západě od křesťanství nic neče-

kají, ve Třetím světě se misijní působení podobá době prvních křesťanů. Tam je křesťanství hnutím, ve kterém jsou lidé uchváteni Boží láskou.

PŘEKLAD BIBLE DO ČÍNŠTINY

První úplný překlad bible do moderní čínštiny pořídili z původní hebrejštiny a řečtiny čtyři čínští protestanté za pomoci katolických odborníků. Na překladu pracovali 8 let. Zatím bylo vytištěno 50 000 exemplářů tohoto překladu.

NORSKO PŘÍKLADEM

Norsko je první zemí na světě, kde vláda zakázala propagaci tabáku jakoukoli reklamou. Mládeži do 16 let se cigarety nesmějí prodávat. Další skandinávské země hodlají následovat příklad norské vlády.

ŽENY ZA KAZATELNOU

Ženy mohou kázat už v 72 církvích z celkového počtu 260 církví, které jsou členy Světové rady církví. Ve 143 církvích nepřipustí ženu za kazatelnu ze zásady. Zbytek církví a církevních organizací se touto otázkou ještě nezabývaly.

PŘEKLAD NOVÉHO ZÁKONA

do řeči indiánského kmene Hopi. V severním povodí řeky Amazonky žije kmen indiánů Hopi, který obdržel překlad Nového zákona ve své mateřštině. Podle prastaré indiánské legendy má jim přinést bílý muž knihu pravdy. V ní prý najdou odpověď na všechny svoje otázky. Indiáni kmene Hopi, kteří se stali křesťany, vidí v Novém zákonu, jenž se jim dostává do ruky, naplnění slibu oné staré legendy. Na překladu se pracovalo 13 let, pořídila ho Wicleffova biblická společnost.

REZIDENCE KRÁLE CÝRA

Rezidenci perského krále Cýra objevila skupina archeologů v západním Turecku. Pozůstatky staré perské pevnosti objevili nedaleko místa, kde stávalo známé město novozákonní doby — Sardy. Asi od roku 700 př. Kr. byly Sardy hlavním městem Lýdie a sídlem lydiských králů. V roce 547 př. Kr. město dobyla vojska perského krále Cýra. Aténané za ionského povstání v roce 499 př. Kr. město vypálili. Po době Alexandra Makedonského se Sardy dostaly pod správu Seleukovců. Město bylo znovu vystavěno, avšak v roce 17 po Kr. je postihlo silné zemětřesení. Nový zákon jmenuje křesťanský sbor v Sardech mezi „sedmi církvemi“ z knihy Zjevení Jana (3,1). Dnes jsou Sardy malou vesničkou. Odkrytím pevnosti se dostává na světlo zašlá sláva perského krále Cýra.

NÁBOŽENSKÁ SITUACE V ČINĚ

Kostnické Jiskry přinesly článek o současných náboženských poměrech v ČLR, z kterého vyjímáme:

Konfucianismus v Číně není chápán jako náboženství, nýbrž spíše jako morální postoj. Taoismus nehraje větší roli ve srovnání s ostatními náboženstvími. Usiluje se o otevření starých kultických objektů. Buddhismus je velmi aktivní. Chrámy a kláštery byly již z velké části znovu otevřeny. Vedoucí buddhisté jsou zastoupeni v nejvyšších státních orgánech. Mohamedánů je v ČLR asi 10 milionů. Mešity jsou znovu budovány. Islám představuje v ČLR jednotné náboženství, kdežto buddhismus je rozdělen do různých směrů a skupin.

Pokud jde o křesťany, neexistují staré rozdíly a přehradu mezi protestantskými vyznáními. Při nedělních bohoslužbách se shromažďují všichni. Neděli po neděli káže zastupce jedné z protestantských denominací. Čínský katolicismus je rozdělen do dvou směrů. Vlastenečtí katolíci si zvolili své biskupy, kteří nebyli potvrzeni Římem. Nepokládají se však za schismatiky. Vysvětlují, že jednali tak, jak to vyžadovaly okolnosti. Obvykle spolupracují s jinými katolíky. Mše se koná po starém způsobu latinsky. V kázáních křesťanských církví převládá christologie. Učení o Duchu svatém nabývá nové váhy.

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA VE ŠPANĚLSKU

Španělský parlament schválil zákon o náboženské svobodě bez velkých debat. Zákon v minulých dnech nabyl účinnosti. Skončila tím definitivně éra, kterou reprezentoval generál Franco a ve které smělo být jen jedno náboženství. Dnes jsou všechna náboženství postavena před zákonem na stejnou úroveň. Dokonce je chráněna i svoboda nevyznávat žádné náboženství. Nikdo nesmí být diskriminován proto, že nevěří nebo že nepatří k žádnému náboženství.

Církevní časopis španělské evangelické církve „Carta Circular“ se pozastavuje nad zajímavou skutečností. Při zveřejnění zákona o náboženské svobodě nedošlo k žádnému novému pozdvižení lidu, ale naopak, projevila se až zarážející náboženská lhostejnost. Není tomu ani tak dávno, kdy Bůh byl hlavním tématem rozhovorů mezi katolíky a evangeliky, mezi věřícími a nevěřícími. Docházelo až k vášnivým dialogům. A po nějakém čase bylo vše vystřídáno zarážejícím ochabnutím a nezájmem. Článek končí větou: „Svou závislost na Bohu lidé zaměnili za naprostou nezávislost v tom nejobávanějším smyslu slova.“

SETKÁNÍ

Velmi často se moderní člověk ničí, protože nemá volný čas, neumí si ho udělat, neumí se zastavit, rozhlédnout, uvědomit si sebe, život. Ani si netroufá myslet na hodnoty života, protože by byl velmi nemilosrdně volán k odpovědnosti, má strach.

Spěch, provoz, mu dává pocit života. Ve skutečnosti však jen utíká ... před sebou. Cítí, že je to jen provizorní stav, že to tak nemůže zůstat stále. Ale to až potom, jednou — se to všechno musí změnit, určitě to bude jiné, lepší. Ze zkušenosti víme, že provizoria mají velkou životnost, často přežijí samotného člověka. Doufáš, že jednou se všechno změní? Nejdříve by se mělo změnit tvé okolí, jak by sis to přál, potom i ty — ale dnes ...? Dnes to ještě nejde — a ještě je čas ... dnes se raději vrháš do dalšího spěchu, do další

činnosti, máš alespoň alibi před vlastním svědomím, a sníš ... Bojím se, že ono snění je velkou překážkou, hříchem našeho života.

Protože spěcháš, přestáváš žít. Protože spěcháš, nesetkáš se s nikým, a co je horší, ani se sebou a se svým Pánem. Nauč se zastavit — je to životně důležité — a přemýšlet o sobě, o svém životě, o jeho smyslu a cíli, o svém Pánu. Zastav se, poodstap a pozoruj své vlastní životní dílo. Tak jako malíř odejde pár kroků od plátna a hodnotí — pozoruj také dílo svého Tvůrce, přemýšlej, srovnávej.

Nauč se zastavit, najít si tichou chvíli, kdy budeš sám se svým Pánem, a snaž se být přítomný před Bohem. I v tom nejideálnějším prostředí pohody a pokoje, i v tom nejhlubším tichu hlavní překážka setkání zůstává — ty ... a tvůj svět myšlenek, představ, dojmů, přání, vášní a obav ... rozštěkanost, nepokoj a spěch, který nosíš v sobě.

Nauč se milovat ty chvíle setkání

K. NOWAK